

Svarbus BALF Pranešimas

1. United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., (ULRA) — Bendros Lietuvos Šalpos Fondo (BALF) direktorių susirinkime, rugpiūčio 13 d., Waldorf-Astoria Hotel, New Yorke, nutaria ofisą atidaryti New Yorke ir valdybos sąstatą pakeisti sekančiais: išrinktas dar vienas vice-direktorius, advokatas N. Rastenis; atsisakius kun. I. Albavičiui, jo vieton išrinktas kun. J. Balkūnas ir išrinktas finansų sekretorium, Juozas B. Laučka.

Valdybos papildymas buvo padarytas todėl, kad tinkamai ir greitai, ypač karo metu, BALF galėtų veikti.

2. Instrukcijos apie skyrių organizavimą, spausdintą konstituciją ir narystės korteles, ofisas išsiuntinės šio mėnesio pabaigoj redakcijoms, organizacijoms, draugijoms, klubams, visuomenės vadams, ir t.t. PASTABA: Steigiant skyrius į narius ir į valdybą labai svarbu įtraukti Amerikiečius lietuvių kilmės asmenis be skirtumo tautybės.

3. Visos lietuvių organizacijos, k. a., Susivienymo skyriai, klubai, draugijos ir atskiri asmenys visokeriopais būdais prisidėkite prie National War Fund rinkliavos. Mūsų organizacija yra pilnateisė narė National War Fund. Lietuviams nuo karo nukentėjusiems National War Fund trims mėnesiams (October, November, December) paskyrė \$135,000.00. Šamatos valdžiai bus teikiamos kas trys mėnesiai ir, sulyg reikalų mūsų žmonių šelpimui, bus skiriamos atitinkamos sumos. Todėl skyriai aukų dėl BALF nerinks, tik nariai užsimokės \$2.00 į metus.

PASTABA: Didelė svarba turėti daugiausiai skyrių, ir kad jie dirbtų dėl National War Fund ir mūsų drabužių vajui.

4. Drabužių vajus (Clothing Campaign) turėsime su valdžios patarimu lapkričio (November) mėnesyje. Tame reikale smulkios instrukcijos ir literatūra bus visiems išsiųsta iš mūsų ofiso.

Kurie dabar jau turite surinkę drabužius, ar renkate, palaikykite paš save iki lapkričio (November) mėnesio. Nes tuomet jau turėsime pasamdytą New Yorke tam tikslui didelį sandėlį.

Visais lietuvių šalpos reikalais organizacijos bei asmenys, malonėkite kreiptis į mūsų centralinį ofisą:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
19 West 44th Street New York City, New York.

KUN. DR. J. B. KONCIUS,
BALF Pirmininkas.

BOLŠEVIKAI FALSIFIKUOJA LIETUVIŠKAS DAINAS

(LKFSB) Apmirus Brazilijoje tautininkiškam frontui, kaip praneša mūsų korespondentas, dabar pasireiškia visada stiprus lietuvių katalikai ir bando šioji tokį veikimą išvystyti komunistai. Raudono atspalvio organizacija "Ry-

vietai Rusija nori pasilaikyti Lietuvą savo vergijoje. Jeigu Sovietų Rusijos vyriausybė išsižadėtų savo norų ir pripažintų Lietuvai nepriklausomybę, kaip ji buvo pripažinusi 1920 m. ir po to pakartojusi pripažinimą sutartimis, tai ir komunistų piktis atslugty.

Sovietų Rusijos vyriausybė labai gerai žino, kad Lietuva niekad nenorėjo ir nenori būti jos okupuojama. Karas vedamas dėl keturių laisviu ir tautų išlaisvinimo. Taigi ir Rusija turėtų išsižadėti užgrobtimų.

Lietuvos partizanai praliejo labai daug kraujo, paaukojo daug gyvybių dėl nepriklausomybės kovose su Rusijos bolševikais ir su Vokietijos bermontininkais ir naciais. Vien 1941 m. žuvo apie 3,000 Lietuvos jaunuolių kautynėse su bolševikais, ir šiais laikais tūkstančiai žuvo ir dar žus kautynėse su naciais.

tas' vietinių valdžios organų liko uždaryta, tai dabar Brazilijos bolševikuojantieji lietuviai (jei dar taip būtų galima pavadinti), glaudžiasi prie rusų Raudonojo Kryžiaus skyriaus. Jie jau tiek yra parsidavę, kad net lietuviškas dainas iškraipo. Pavyzdžiui, dainuojant "Savanorių maršą" žodžius "po trispalve vėliava" pakeitė "po raudona vėliava".

Rusų raudonojo Kryžiaus atstovai vaikščioja ir prašo aukų iš lietuvių, kurias, esą, rusų prekybos laivai nuvežtų Lietuvon. Kad opkupertai rusai su bolševikišku žiaurumu iš Lietuvos gabenų žmones ir plėšdami jų turtą gabenų į Rusiją, apie tai turime daug žinių, bet kad bolševikai ką gero būtų į Lietuvą atvežę, apie tai dar negirdėti.

Amerikos Bombanešiai Trenkė Į Japonijos Plieno Industriją

Tokio (Japonijos sostinės) radio praneša, kad Jung. Valstybių bombanešiai puolė Kyushu, japonų namų salą. Taipgi puolė Halmahera ir kitas japonų

Saipan saloje, tuoj po išvijimo japonų įsisteigė ir dentisterijos laboratorija atvirame ore. Vaizdas parodo operuojamą tūlą pacientą.

Rusai Laimi Latvijoje Ir Estijoje Žiaurios Kautynės Tęsiasi Šiauliu Apylinkėje

Londonas, rugp. 21 — Centralinėje Latvijoje Rusijos karo jėgos pralaužė nacių apsigynimo liniją ir pasivarė pirmyn 16 mylių. Dabar raudonoji armija yra 55 mylios į rytus nuo Rygos.

Iš Berlyno praneša, kad Rusijos karo jėgos pradėjo naują ofensyvą Rumunijoje ir Besarabijoje link Palesti aliejaus laukų.

Varšuvos fronte žymių permainų nėra, o tik Maskvos žinios sako, kad raudonoji armija atmušė Vokietijos nacių puolimus, ir kiek pagerinę savo pozicijas ties Praga ir užėmė kelis miestelius, tačiau miestelių vardų nepaduoja. Sakoma, kad raudonieji sunaikinę didelę dalį iš 30,000 nacių kareivių.

Lietuvoje žiaurios kautynės eina šiaulių apylinkėje. Vokietijos karo jėgos, kaip paduoda Maskvos žinios, buvo taip pat

atstumtos atgal į vakarus nuo Šiaulių miesto.

Latvijoje ir vakarus nuo Jelgavos raudonoji armija turėjo užleisti keletą vietų naciams. Į rytus nuo Rygos raudonieji užėmė miestelį Erglį.

Estijoje raudonieji užėmė Vana-Kuuste ir Pedaspaee ties Tartu.

Britai Siūlo Ilgą Vokietijos Okupaciją

Londonas, rugp. 21 — Britai yra tiek įpykinti dėl vokiečių žiaurumų ir žudynių įvairiomis priemonėmis, ypač "robotų" veikimais, kad jiems joks veiksmas prieš Vokietiją nėra peržiaurus.

Šiomis dienomis abiejų parlamento buto nariai išleido memorandumą, kad Vokietija būtų suskaldyta į autonomines valstybes, kad tokiu būdu užtikrinti pasauliui taiką.

SPROGĘ SVIEDINIAI GESIN- DAVO ŽVAKUTĘ APKASUOS

(LKFSB) Lietuvis Jonas Matulaitis, brolis marijono tėv. K. Matulaičio — Londono liet. klebono, kovoją Italijoje. Kurį laiką buvo prie pat Cassino kalno. Pasitaikydavę berašant laišką, kad patrankos sviedinys gesindavęs apkasuose žvakutę. Keliolika dienų išbuvęs kovose, grįžo sveikutėlis, nors ir iš

kairės, ir iš dešinės nevienas jo draugas žuvo, ar buvo sužeistas. Pabuvęs porą savaitių poilsyje, vėl grįžo į frontą. Gyvena apkasuose ir su kitais kariais inžinieriais - pionieriais raudonojo kario minas ir valo kariuomenei kelią, tiesia tiltus ir padeda pėstininkams bei tankams pasiekti priešą. Ir laiškus dažnai tesuskumba tik pieštuku parašyti. Viename iš laišku rašo: "Man jau teko pajusti ne vieną kartą Motinėš švenčiausios bei Šv. Kazimiero globą ir Jiems esu be galo dėkingas".

"Tu matai savo brolio akyje kislą ir nematai rasto savo akyje... Veidmainy, pirma išmesk rasta iš savo akies". Mat. 7.

Amerikiečiai Perėjo Seine Upe Į Šiaurvakarus Nuo Paryžiaus

Iš Vyriausiojo Alijantų Ekspedicijos Centro, rugp. 21 — Alijantų karo jėgos nuo Paryžiaus, Prancūzijos sostinės, iki jūros grąsina Vokietijos karo jėgoms visišku jų nugalėjimu.

Amerikiečių karo jėgos perėjo Seine upę į šiaurvakarus nuo Paryžiaus. Užėmę Orleans, amerikiečių karo jėgos pasistūmė jau net iki Montargis, Pietinėje Prancūzijoje. Kitos amerikiečių jėgos grūmiasi su priešu arti Fontainebleau, Melun ir Corbeil. Arčiausia prie Paryžiaus yra Muedon ir Versailio apylinkėje, kur taip pat amerikiečiai daro pažangą.

Normandijoje eina firmyn Britų karo jėgos. Jiems gelbsti kanadiečiai ir prancūzai. Beliko tik keturios mylios iki Liseux.

Kada gen. Patton'o tankai triuškina priešų jėgas Paryžiaus priemiestyje, tai prancūzai patriotai kaujasi su okupantais vokiečiais Paryžiaus gatvėse. Paryžius liepsnose. Spėjama, kad vokiečiai degina karinius pastatus.

Gen. de Gaulle atvyko į Cherbourg'ą sudaryti valdžią Paryžiui, kaip tik tas miestas bus išlaisvintas.

Prezidentas Planuoja Vykti Į Europą

Washington, D. C., rugp. 21 — Šiomis dienomis prezidentas Rooseveltas pareiškė, kad jis artimoje ateityje tikisi turėti konferenciją su Anglijos premieru Churchill.

Tuojuo po tokio pareiškimo susidarė įvairių spekuliacijų. Kairurie spėja, kad prez. Rooseveltas vyks į Londoną, o gal ir į Paryžių prieš lapkričio mėn. rinkimus.

Užmušė Gub. Saltonstall Sūnų

Boston, Mass., rugp. 21 — Šiomis dienomis gub. Leverett Saltonstall gavo telegramą, pranešant, kad jo sūnus Petras, marinų sergeant, užmuštas karo veiksmuose, kur nors Pacifike. Jis buvo 23 m. amžiaus.

J. V. Sunkieji Bombanešiai Bombardavo Nacių Aliejaus Sandelius

Londonas, rugp. 21 — Praneša, kad 500 Jung. Valstybių sunkiųjų bombanešių, pakilę iš Italijos, pasiekė Vokietijos nacių aliejaus sandelius Lenkijoje, Slovakijoje ir Vengrijoje ir juos smarkiai bombardavo. Priešui padarė nemažai nuostolių.

Britų lakūnai bombardavo Bremeną, kurį sunaikino panašiai kaip Hamburgą.

Priešas (naciai) neparodė didelio pasipriešinimo.

Aplankė Sužeistuosius Vokietijoje

Washington, D. C., rugp. 21 — Amerikos Raudonasis Kryžius sako, kad Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovai iš Šveicarijos aplankė sužeistuosius Amerikos kareivius Vokietijos ligoninėse.

Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovai pareiškė Amerikos Raudonajam Kryžiui, kad jiems buvo leista pasikalbėti su kiekvienu sužeistuoju kareiviu, kurie esą lygiai taip pat traktuojami, kaip ir vokiečiai ligoniai, tik su tuo skirtumu, kad prie sužeistųjų amerikiečių kareivių yra pastatyta ginkluota sargyba.

Raudonasis Kryžius pareiškė, kad dauguma amerikiečių lakūnų yra Vokietijos ligoninėse.

Raudonojo Kryžiaus pakeliai yra siunčiami reguliariai kaliniams karei-

viams į ligonines, kaip ir kaliniams kareiviams į karo stovyklas.

Britai Iš Indijos Įsiveržė Į Burma

Iš Pietrytinės Azijos Komandos Centro, Kandy, Ceylno, rugp. 21 — Praneša, kad dvi Britų keturioliktos armijos kolonos išardė paskutinį japonų mazgą šale Tiddin kelio viena mylia į šiaurę nuo Burmos sienos Rytinės Indijos Manipur valstybėje ir pasistūmė mylią į pietus už sienos.

Sakoma, kad visas organizuotas pasipriešinimas Manipur valstybėje užslopintas.

Mussolini Vadovauja "Respublikonų Gvardijai"

Berlyno radio skelbia, kad Benito Mussolini, buvęs Italijos fašistų diktatorius, pasiėmęs "respublikonų tautiniai gvardijai" vadovauti. Iki šiol tai "gvardijai" vadovavo Renato Ricci.

FOR VICTORY
BUY
UNITED STATES
WAR
BONDS
AND
STAMPS

GO
Greyhound
Racing
Tonight!

POST TIME
7:30
DAILY
DOUBLE
7:20

Use the EL
via Maverick
Station

WONDERLAND
REVERE

IVAIRIOS ŽINIOS

Didžiųjų Valstybių Konferencija

Pirmadienį, rugpiūčio 21 d., Dumbarton Oaks palociuje, Georgetown, Washingtono (D. C.) priemiestyje, prasidėjo Jung. Valstybių, Britanijos ir Rusijos konferencija sudarymui taikos plano pasauliui. Į tą konferenciją įeina ir Kinija, bet jos atstovai negali dalyvauti bendroje konferencijoje, nes Sovietų Rusijos vyriausybė nesutiko, kad jos atstovai sėdėtų prie vieno stalo su Kinijos atstovais, nes Kinija yra kare su Japonija.

Sovietų Rusijos nusitcimasis yra link Kinijos keistas. Jung. Valstybės ir Britanija yra taip pat kare su Japonija. Jeigu sovietai gali tartis su tom dviem valstybėm, tai, rodos, galėtų tartis ir su Kinija. Sovietai nesutiko sėdėti prie vieno stalo su Kinija, bet esą pareikalavę, kad kai bus Jung. Valstybių, Britanijos ir Kinijos atstovų pasitarimai, kad ir Sovietų atstovas ar atstovai būtų įleisti kaip klausovai.

Konferencija, sušaukta Jung. Valstybių, yra tai Woodrow Wilson pranašavimo išsipildymas, kad Jung. Valstybės vėl bandys sudaryti taiką.

Kaip žinoma, Jung. Valstybių prez. Rooseveltas, D. Britanija ir Sovietų Rusija yra patiekę taikos planus. New Yorko valstybės gub. Thomas E. Dewey iš anksto įspėjo konferencijos dalyvius, kad pasaulio taika turi būti paremta ne vien didžiųjų dominavimu, bet visų laisvę mylinčių tautų kooperavimu. Jis sako, kad pavesti tarptautinių problemų sprendimą išimtinai keturių valstybių sąjungai būtų nedora. "Tai reikštų paneigimą tu

Gyvojo Rožančiaus Paslaptys

Darbininkas išleido "GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS" knygutės formoje. Kiekviena paslaptis iliustruota paveikslais. Šioje knygutėje taipgi yra ir narystės mokesčių lapeliai. Knygutės kaina 20c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

IN LINE OF DUTY—Martha Scott, Indianapolis telephone company attendant, is shown after she returned \$56,000 worth of jewels she found in a purse.

MARITIME FLAG—The life preserver makes appropriate frame for Mary Clare McHugh of Chicago. She displays Merchant Marine flag with imprint of ship and stars for men in service at U.S. Maritime recruiting office.

Energingi Brazilijos Lietuviai

(LKFSB) Mūsų korespondentas oro paštu praneša iš Brazilijos, kad šiais metais Sao Paulo lietuvių kolonijoje iš atatinukamų įstaigų leidimus veikti yra gavusios šios lietuvių organizacijos: Lietuvių Katalikų Šv. Juozapo Bendruomenė ir "Vyčiai".

— Liepos mėn. 1 d. Liet. Kat. Šv. Juozapo Bendruomenės choras suruošė lietuviškos dainos koncertą, vadovaujant muzikui J. Stankūnui. Koncertan atsilankė tūkstantinė lietuvių minia.

— Liepos 15 d. savo tradicinį koncertą buvo suruošęs "Vyčių" choras.

— Liepos mėn. 16 d. L. K. Bendruomenė minėjo Dariaus ir Girėno žygi. Programoje — kalbos, deklamacijos ir choro dainos. Į visus parengimus lietuviškos visuomenės gausiai atsilankė.

— Šv. Juozapo lietuvių parapijoje, Sao Paulo, praėjusiais metais buvo 321 krikštaitis ir 73 šliūbai.

MANO TĖVELIS

Mano tėvelis buvo kalvelis, Ok tiku, ok taku, buvo kalvelis.

Kalė per dieną žagrelę vieną, Ok tiku, ir tt.

Už tą žagrelę gavo skatiką, Ok tiku, ir tt.

Už tą skatiką pirkė ridiką, Ok tiku, ir tt.

Vaikai sutūpę ridiką lupę, Ok tiku, ir tt.

Sirgo Kons. A. Polišaitis

(LKFSB) Lietuvos Respublikos konsulas Brazilijoje p. A. Polišaitis buvo susirgęs ir birželio mėnesyje jam buvo padaryta operacija. Viskas gerai pavyko; nors dar nėra visiškai sustiprėjęs, bet savo pareigas jau eina.

Lietuvoje požemij veikė kaip prieš sovietus okupantus, taip ir prieš nacius okupantus.

Tikimės, kad šioje konferencijoje Sovietų Rusijos vyriausybės atstovai pasizadės atstatyti ir gerbti lietuvių tautos ir Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, kuri buvo atstatyta demokratiškiausiu būdu 1920 m., ir tais pačiais metais Sovietų Rusija sutartimi tas teises Lietuvai pripažino, o 1940 m. Lietuvos nepriklausomybę užgniaužė.

Lietuviai Angliškų Poezijos Knygoj

(LKFSB) Netaip senai išleista poezijos rinkinys: "A Thousand and one Poems". Čia yra ir lietuvių kūrinių: K. Vidikauskos "God's Country" ir Marrijos Tamulioniūtės "A Tribute To A Doctor" ir "The Angelus". Knygą išleido The Williams - Frederick Press. Iš pavardžių atrodytų, kad dar du autoriai lietuvių kilmės.

Kai karštis užklupo Chicagos gyventojus (nemažiau ir Naujos Anglijos) tai tūlas ir tūla asmenybės pasistatė bačkutę šaltos arbatos ir po savo rūšies šiaudą ir burną paėmę pradėjo šaldytis. Nevienas jiems pavydėjo tos laimės, bet matomai nevienas ir džiaugėsi, kad neturi to sunkaus uždavinio, — nugalėti tą bačkutę.

KUNIGŲ VIENYBĖS SEIMAS

Seimas įvyks rugp. 23 d. š. m. Šv. Kazimiero Akademijos svetainėje, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. Šv. Mišios Seselių Kazimieriečių Vienuolyno koplyčioje 9:00 A. M.

Dienotvarkė:
1. Seimo atidarymas — malda 10:30 A. M.

2. Pirmininko žodis.
3. Prezidijumo ir komisijų rinkimai.

4. Centro Valdybos raportai: a) Pirmininko; b) Raštininko; c) Išdininko; d) Vice-pirm. ir provincijų pirmininkų.

5. Centralinių organizacijų dvasios vadų raportai: Federacijos, LRKSA, Moterų Sąjungos, Darbininkų Sąjungos, Vyčių, Vargonininkų Sąjungos, Studentų ir Profesionalų Sąjungos.

6. K. V. Pašėpos Komisijos Raportas.

7. Literatinės Komisijos Raportas.

8. U. L. R. F. A. ir Skyrių organizavimas.

9. Kareivių Motinų ir Žmonų organizavimas.

10. Karo Veteranų organizavimas.

11. Amerikos Lietuvių Katalikų Istorinė Draugija.

12. Kultūros Instituto klausimas.

13. K. V. naujos konstitucijos priėmimas.

14. Spauda.

15. Organizacijos ir Jau-nimas.

16. Pašaukimų auklėjimo klausimas.

17. Rezoliucijos ir sveikinimai.

18. Valdybos rinkimai.

19. Malda už kentanciją Lietuvą ir mirusius K. V. narius.

20. Seimo užbaigimo malda.

Kun. J. A. Karalius, K. V. Pirmininkas.

"Tu išgirdai žodį prieš tavo artimą, tegul jis (toks išgirstas žodis) ir miršta tavyje". Ekl. 19.

Ragina Užvesti Rudeninius Daržus

Norėdama padidinti Pergalės Daržų derlių 25%, Karo Maisto Administraciją ragina užvesti daugiau rudenių daržų. Karo Maisto Administracija ypatingai pataria užvest rudenių daržus pietinėse valstybėse, kur žiemos būna švelnios ir vėlai vasarą pasodintos daržovės gali sūspėti prinokti. Tokios daržovės, kaip salotai, kopūstai, begalviai kopūstai (kale), burokėliai, špinatai, griežčiai, collards ir morkos, anot Karo Maist. Adm., tinka tokiam vėlyvam sodinimui, nes jos nebijo vėsiaus oro.

Tose vietose, kur vidurvasaris būna sausas, vienas iš didžiausių rudenių daržų keblumų yra su-dauginti sėklas. Tai kliūčiai nugalėti, daržininkams patariama iškasti dvigubai gilesnes vagas nei pavasarinei sėjai ir gerai jas palaistyti. Sėklas reikia sėti toje pačioje gilumoje, kaip ir pavasario daržė ir apdengti drėgmę palaikančiom trąšom ar kita panašia medžiaga. Augalams augant idirbti žemę jų kryptimi palaipsniui, kad vagos išėtų lygios.

O.W.I.

Kova Dėl Vilniaus... Brazilijoje

(LKFSB) Paskutiniu metu Brazilijos vietinėje spaudoje pasirodė straipsnis, kuriuo stengiamasi i-tikinti, kad Vilnius yra lenkų miestas, kad Žalgirio mūšys — buvo vien tik lenkų didvyriškumo demonstracija ir tt.

Į tai rimtai argumentuotu straipsniu vieno kolonijos atstovų buvo atsakyta didelio tiražo dienraštyje "A Gazeta" (liepos 26 d.) ir katalikų savaitraštyje "O Legionario".

60 m. Nuo Mirties Dr. Fr. Kuršaitis

(LKFSB) Dabartinės kovos rytų Prūsijoje primate na mums to krašto lietuvius. Vienu iš labiau pagarsėjusių savo darbu tarp Prūsų lietuvių buvo Dr. Fr. Kuršaitis, nuo kurio mirties ši mėnesį sueina 60 metų. Jis buvo gimęs Noragėliuose, Lankos apskr. 1806 m. Jau nuo 18 m. savo amžiaus ėmė mokytojauti. Kokią dešimtį metų mokytojaves, jisai ryžosi eiti aukštesnius mokslus ir pateko į Karaliaučiaus universitetą, kur jį prof. Dr. Rėza prikabino studijuoti teologiją. Prof. Rėzai mirus jam buvo pavesta lietuviškos seminarijos vedimas, o nuo 1844 m. jisai buvo paskirtas lietuvių kareivių Prūsose kunigu (protestantų). Tada lietuvių dar buvo gana daug, taigi Kuršaitis nukeliaudavo net į vakarinius Prūsus, net į Potsdamą ir Berlyną, kur radęs lietuvių kareivių skelbdavo jiems evangeliją gimtąja lietuvių kalba. Po pamaldų jisai kareiviams padalindavo jį paties redaguojamą ir leidžiamą lietuvišką laikraštį — "Keleivį". Tas laikraštis buvo leidžiamas su vokiečių valdžios pašalpa, taigi Kuršaitis laikėsi valdžiai palankios linijos, bet vis dėlto drįso lietuviams patarti "atstovo tarp savęs ieškoti, kursai Berlyne atsimitų ir užtartų lietuvininkus" ("Keleivis", 1852 m. Nr. 42).

Kuršaitis išleido daug dvasinių knygų, lietuviams kareiviams lietuvišką maldaknygę, išleido lietuviškų dainų rinkinį, o taipgi — lietuvių kalbos gramatiką bei vokiškai lietuvišką ir lietuviškai vokišką žodyną. Prie šio žodyno dirbo apie 35 metus, kol visą išleido. Jo prakalboje rašė:

— Šiuomi užbaigiu savo lietuvišką raštišką veikimą, kuriuo aš ilgame savo gyvenime savo giminės žmonėms ištikimai tarnavau, linkėdamas jiems palaiminimo".

Nors jis lietuvių kalbai daug pasitaravo, bet vokiečių skriaudžiamus lietuvius menkai tegynė. Tuo

laikotarpiu vokiečiai iš mokyklų pašalino lietuvių kalbą. Veltui lietuvių laukė prietelingo užtarimo iš Kuršaitis...

Dr. Fr. Kuršaitis mirė 1884 m. rugp. 23 d.

Nebus Gazolino Palengvinimų Rytų Pajūrio Motoristams

Gazolino Administratoriaus Pavaduotojas Ralph K. Davies numato, kad jokių palengvinimų Rytinio Pakraščio motoristams gazolino reikalu nebus iki šios vasaros ir rudens pavasaros, bet už tat bus pakankamai gazolino tenkinti racionavimu nustatytus kiekius.

Ponas Davies pasakė: "Tenka pripažinti, kad gazolino rezervų sumažėjimas juntamas visame krašte, nes vis daugiau ir daugiau gaminių eina karo reikalams".

Ypatingai gazolino rezervai yra sumažėję New Yorko uosto apylinkėje ir Naujojoje Anglijoje, nes toms sritims normaliai gazolinas pristatomas specialiais sunkvežimiais, kurių daugelis pastaruojė laiku pervesta kariuomenės reikalams. Vidurinio Atlanto ir Pietrytinės Valstybėse, kur gazolinas daugiausia pristatomas vamzdžiais ir vandens keičiais, rezervai yra daug geresnėje padėtyje.

Ponas Davis nuneigė gandus, kad esą šiaurės rytų dalyje gazolino rezervai esą tiek sumažėję, jog motoristai negausia net to, kas jiems pagal kuponus teisėtai priklausio.

"Jei tik civiliai motoristai nesiskubins jiems leisto kiekio gazolino pirkti iš karto, gazolino užteks kiek leista pagal kuponus" — pareiškė p. Davis, pridėdamas, kad "No Gas" iškabos paprastai atsiranda po to, kai netikėtai atskiros gazolino stotys užplūsta pirkėjais". O.W.I.

Vladas: "Ką tu, Petrai, darytum, jei kas tave įvilkto į mano odą?"

Petras: "O gi tuojau nusimazgočiau!"

Rožančiai

"Darbininko" administracijoje galite gauti sekamų rožančių:

Puikus baltas, sidabrinis	\$8.00
Juodas stiprus	\$1.25
Rusvas stipriai padarytas	\$1.20
Gražus baltas, tinkamas moterims ir merg....	\$1.50

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 W. Broadway,

So. Boston 27, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausią toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave.,

Islington Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass
Telephone SOUTH Boston 2680

Liurdo Stebuklai

"Darbininkas" išleido Vyskupo Petro Būčio knygą "Švč. P. Marijos Apsireiškimai Liurde". Tai jau trečias, iš viso, leidinys, bet dar pirmas Amerikoje. Tai didelė geradarystė mūsų išeivijai, duodanti progos susipažinti su tuo didingu dvasiniu įvykiu, kurs dangiškais spinduliais nušvietė pilką XIX amžiaus gyvenimą. Jau vienas autorius vardas duoda nedvejotinų pažadų, kad knyga bus ir moksliskai supopuliarizuota ir įdomi. Tačiau ją beskaitant, randi daugiau, negu tikėjaisi. Vyskupas Petras Būčys turi vieną didingą dovaną: sunkius ir painius teologinius bei filosofinius klausimus moka taip supaprastinti ir apčiuopiamai išdėstyti, kad jie tampa eiliniam žmogaus protui aiškūs ir suprantami. Tai tikrojo genialumo požymis. Prie to jis prijungia ir gerai išlavinto menininko ypatumus. Jis paprastu savo kulkumu (davestu iki labai aukštai išlavinto meniškumo laipsnio) nežada skaitytojui, kad knyga bus įdomi. Palygindamas moksliską knygą su pasakomis bei novelėmis, garbingas autorius taip sako: "Moksliską knygą sunku rašyti: jas retas kas teskaito. Todėl jų tės pausdinama koks vienas tūkstantis egzempliorių; tiesa dažnai būna nuobodi, o žmonės nemėgsta nuobodžių knygų skaityti". Pasakas kas kita. "Į pasaką galima įmaišyti tikrai būvusių atsitikimų. Tokios pasakos dar malonesnės skaityti. Tikrus ir pramanytus atsitikimus pasakoje galima taip supinti, kad širdyje liks giliai išsišaknijęs koks nors jausmas, o prote kokias nors mintis".

Vyskupas Būčys ne pasaką seka. Jis rašo skrupulingai išstudijuotą, smulkiausiame detaliose dokumentais paremtą, istorinį kūrinį. Tad gi jis lyg ir perspėja, kad jo knyga gali būti nuobodi. Bet išeina kaip tik priešingai. Ji duodasi skaitoma ne tik lengvai, be jokio protinio įsitempimo, bet ir su didžiausiu susidomėjimu. Kaip jis sugeba padaryti tiesą tiek patrauklią? Čia tai jau jo paslaptis, ar verčiau genialumas. Tai aukščiausios rūšies menininko dovana — mažiausias gyvenimo smulkmenas taip suderinti ir nupiešti, kad jos sudaro didingą klasinę epopeją (didelę poemą). Skaitydamas, pats, rodos, įeini į Bernadetos sieną, jos nežemišką laimę ir žemiškus jos vargus, rūpesčius, dvasinius nusivylimus dėl besikaitaliojančios žmonių nuotaikos: tai pagarbos, tai paniekos, įtarinėjimų, šmeižtų, vyriausybės persekiojimų ir tt.

Nagrinėjant ištisą Liurdo apsiereikimą ir stebuklą eiga, tenka nejuokiai patirti, kiek visokių neįmanomų kliūčių atsiranda, kol stebuklai galutinai susilaukia pripažinimo. Gandai apie juos žmonėse greit pasklsta. Bet reikia jie iširti ir, kas svarbiausia, išgarsinti Bažnyčios nuosprendį, o Bažnyčia tokiuose dalykuose labai neskubiai elgiasi. Ypač ji labai atsargi su apsiereikimais ir regėjimais. Tūkstančiai susirinkusių

DOMISI LIETUVA IR LIETUVIAIS

(LKFSB) Palyginamai, rytas gyventojų surašinėgana daug žinių dabar galima užtikti laikraščiuose apie Lietuvą ir lietuvius. Taip, "The Philadelphia Inquirer" pažymėjo apie Liet. R. Kat. Susiv. Amerikoje įvykusį seimą ir išrinktuosius vadovaujančius asmenis, suminėdamas ir pavardes.

— Ukrainiečių laikraštis "Amerika" isidėjo Noremo knygos "Timeless Lithuania" antrašmą, ta proga pareiškdamas simpatijų Lietuvai.

— "Jednoc" praneša, kad Londono radijas kreipėsi į Lietuvius ragindamas patrijotus ir toliau taip atkakliai kovoti su okupantais naciais, gi nacių pataikūnus perspėjo, kad jie turės atsakyti už neteisybų ir prievartos veiksmus prieš gyventojų mažumas.

Tas pats laikraštis paduoda žinias iš Stokholmo, kad lietuviai ir slaptai spauda, ir sabotazo veiksmams prieš naciais. Esą, vokiečiai sušaudę net 63 patrijotus trijų kraštų sostinėse: — Kaune, Rygoje ir Taline už sabotazo veiksmus.

— Vilniaus miesto istoriją gan teisingai nupasakoja ukrainiečių "Svoboda", tik apgailestauja, kad lietuviai su lenkais iki šiol tuo klausimu nėra susitarę.

— Lenkų informacijų agentūra PAT skelbia, kad 1943 m. Vilniuje buvo da-

žmonių nieko nemato, tik viena Bernadeta turi regėjimą. Kaip čia tikėti jos žodžiams? Bet jos veidas iškalbingesnis už žodžius. Regėjimų metu jos veidas nušvaidavo nežemiška šviesa ir laimę, ir žmonės negalėjo ja atsigerėti. Kaip čia netikėti? Bet pradėjo vykdytis ir apčiuopiamieji stebūklai: aklas, nusiprausęs naujai ištryškusio šaltinio vandeniui, praregėjo, mirštas kūdikis nuo to pat vandens atgavo pilną sveikatą. Tai tik pradžia. Paskui sekė jų daugiau ir daugiau. Jau čia nebe regėjimai, čia apčiuopiami dalykai. Noroms nenoms reikia iširti. Nesąžiningi daktarai mėgino viską melagingai iškreipti, paneigti. Bet buvo ir sąžiningų gydytojų. Tie paliūdyjo, kad medicinos mokslas tokių ligų nebepagydo. Stebuklų skaičius ir didingumas uždarė burnas visiems piktos valios žmonėms. Pagaliau ir Bažnyčia juos pripažino, ir Liurdo Apsireiškimai garbingai minimi visam pasauly. Bet tai ilga ir paini istorija. Ją smulkmeniškai atpasakoja Vyskupo Būčio knyga.

— Vilniaus miestas, kaip praneša "Nowy Swiat", kovų metu gerokai annaikintas, ypač Mickevičiaus, Didžioji, Pilies ir Vilniaus gatvės. Kai stotį ir minetas gatves užėmė Raud. Armija, vokiečiai tas vietas apmetė bombomis. Vilnius buvo apvestas apkašais, storais cemento isivirtinimais, minų laukais. Net kairie miesto namai buvo paversti tvirtovėmis, apsupti sienomis ir spygliuotomis vielomis. Po kautynių gatvėse gulėjo tūkstančiai lavonų. Beveik visi miesto langai išmušti. Daugelis gyventojų buvo išsislapstę apylinkės kaimuose. Dabar jie grįžta ir gatvėse matyti žmonių su rišulėliais, su aprašiotom sužeistom rankom ir taip toliau.

— Kaip praneša "Ameryka-Echo", lenkų vyriausybė Londone pareiškė protestą, kam spaudoje Vilnius vadinamas sostine Lietuvos ar "Sovietų Lietuvos".

— Net ir kitų tautų laikraščiai pacitavo Šimučio pareiškimą, kad Raudono-

Sergio Osmena, Philipinų Savivaldybės prezidentas, pasirašo priesaikos žodį, akivaizdoje savo dukters ir Supreme Court Teisėjo Robert Jackson, Washington'e, D. C.

sios Armijos įėjimas į Lietuvą nėra Lietuvos išlaisvinimas, o tik nauja okupacija, — kad lietuviai nenori nei nacių, nei bolševikų šeimininkavimo, o siekia pilnos nepriklausomybės.

— Pagerbiant kompozitoriaus Šimkaus atminimą "Gwiazda Polarna" įdėjo K. Vidikausko eilėraščių.

— Prisimindamas kryžuočių laikus "Przewodnik Katolicki" pažymi jų neteisybės elgesį su žemaičiais.

— "Svoboda", ukrainiečių laikraštis, mano, kad Europos saugumui būtų buvusi naudinga Baltijos valstybių ir Lenkijos sąjunga, glaudesnis bendradarbiavimas, bet tam kliudė nesutarimai. "Ir dabar, rašo laikraštis, Lenkija galvoja tik apie savo kailį, nors ir Baltijos kaimynų sąskaiton ji gelbėdama".

— "Milwaukee Sentinel" pakartoja reikšmingus žodžius: "Mes ne tam siunčiame Rusijai karinę medžiagą, kad ji užgrobtų kaimynines, taiką mylinčias Lietuvos, Latvijos, Estijos respublikas".

— Ukrainiečių "Svoboda" perduoda "New York Times" korespondento pranešimą, kad Romoje yra lenkų paroda, kurioje

Pergalės Laivas Apiplaukė Žemę

Karo Laivyno Administracija paskelbė, kad pirmas Pergalės laivas su triumfu pabaigė savo pirmąją kelionę apie žemę. Šis laivas yra SS POLAND VICTORY, vienas iš greitųjų laivų įpėdinių, kurie statomi krovinių plukdymui ir pokariinei prekybai.

Šis laivas Oregon Shipbuilding Korporacijos iš Portland jardo Laivyno Komisijai buvo perduotas kovo 19 dieną, bet jau spalio padaryti 26,000 myliu.

POLAND VICTORY yra ne tik pirmas Pergalės laivas apkeliavęs pasaulį, bet jis yra pirmas tos rūšies laivas perplaukęs Pacifiką, pirmas perplaukęs Panamos Kanalą ir pirmas aplankęs Atlanto pakraštį, kur jis dabar jau yra uoste. Šis yra trečias Pergalės laivas pradėjęs tarnybą.

yra išstatytas žemėlapis naujos, lenkų planuojamos federacijos, į kurią pagal jų turėtų įeiti: Lenkija, Estija, Latvija, Lietuva, Čekoslovakija, Vengrija, Rumunija, Jugoslavija ir Graikija.

Karo Pramonei Reikia 50,000 Darbininkų

Paul V. McNutt, War Manpower Commission pirmininkas, praneša, kad War Manpower Commission apskričių direktoriams yra išsiusta vardai ir adresai sunkiųjų ginklų fabriku, kuriems prieš metų galą dar turi būti surasta 50,000 naujų darbininkų ir darbininkų ir duotos instrukcijos imtis visų galimų priemonių taip reikalingiems žmonėms gauti. Jis išaiškino, kad tie darbininkai gamina šaudmenis raketiniams pabūklams ir artilerijai, pradedant 105-mm. gaubicomis ir baigiant 8 inčių pabūklais.

Fabrikai, gaminą sunkiuosius ginklus kariuomenei, kuriems trūksta per 3,000 darbininkų, yra Indianos, Luisianos, Virginijos, Kansas ir Missouri valstybėse. Silas Mason fabrikas Mindene, arti Shreveport, La. reikalauja 5,600 darbininkų. Sunflower Ordnance Works, Lawrence, Kan., prašo truputį mažesnio skaičiaus — 5,000 darbininkų, o Kingsbury Ordnance Plant, La Forte, Ind., nori 4,000. Kitų fabriku darbininkų pareikalavimas svyruoja tarp 3,000 ir 5,600, kurių daugiausia trūksta Weldon Spring, arti St. Louis, Mo. ir New River Ordnance Works, Dublin, arti Radford, Va. O.W.I.

Numatoma Padidinti Namų Rakandų Dalių Gamybą

Karo Gamybos Įstaiga sako, kad naminių skalbiamųjų mašinų ir taip pat suviamųjų mašinų dalių gamybą pataisymo ir pakeitimo reikalams numatoma padidinti, nes palengvinti gamintojams nustatyti apribavimai turimiems rezervams. O.W.I.

Pirkite Karo Bonus ir Stampus

DIEVAS IR KARAS

Parašė Fulton J. Sheen Ph. D., LL. D., Litt. D.

Vertė Antanas Tamulis

(Kunigo J. A. Karaliaus premijuotas vertimas)

SKYRIUS II.

KRYŽIAUS TRAGEDIJOS STEBĖTOJAI IR VEIKĖJAI

Jeigu be aukos nėra meilės, ar iš to neseika, kad tos pasiaukojimo dramos veikėjai stovi daug arčiau prie tikrosios meilės supratimo, negu jos stebėtojai. Aš sakau "aukos", nes kad meilė būtų tikra neužtenka vien skausmo ir kančios, bet reikia aukos. Skirtumas tarp aukos ir kančios yra lygus pačiam meilei. Kentėti be meilės reiškia skausmas, auka gi yra kentėti meilėje. Skausmai ir kančios gimsta iš nuodėmės ir savanaudiškumo, tačiau auka kilsta iš meilės. Kur yra stoka meilės, ten kilsta ir skausmai. Kentėjimai priartina žmogų prie šventovės, tačiau meilė yra raktas, kuris atrakina tos šventovės duris ir kartu pakeičia skausmą į tikrąjį pasiaukojimą, ruošdama šį gyvenimą amžinajam džiaugsmui.

Tie, kuriems nėra tekę pergyventi tikrojo alkio dėl neturto, labai mažai tegali suprasti teisingus beturčių reikalavimus. O jų šelpimas yra juk kiekvieno meilės pareiga. Panašiai ir tie, kuriems niekadams neteko kęsti

skausmų, kurie esti meilės sąlyga, negali suprasti kaip krikščionių sielos visiškai gali save pasiaukoti tam, kuris mus mylėjo pirma.

Taigi tos kentėjimų dramoms veikėjai supranta tai geriau, negu tos dramos stebėtojai, nes kentėjimai įveda mus į didžiąją gyvenimo paslaptį. Stebėtojai temato tik dalį tos dramos ir jiems yra reikalingas kitas žmogus, kuris pabaigtų aiškinti likusią dalį. Kaip tuo tarpu veikėjai žino tą paslaptį. Paimkim pavyzdžiui Šv. Petrą. Kaip jis ramiai sau miegojo kuomet Kristus buvo miršai smerkiamas. Žinoma, šitas jo pasielgimas būtų ir dovanotinas, nes iki to laiko jis tėra laikomas kaipo stebėtojas. Jis dar nebuvo supažindintas su pilnąja kryžiaus paslaptimi. Ir jis pilnai ją tesuprato tik tuomet, kada tapo kryžiaus tragedijos veikėjas.

Yra išlikęs net toks padavimas, kad Šv. Petras buvo labai greitai draugų įkalbamas ir užėjus persekiojimams bėgdavo iš Romos. Kartą lėkdamas nuo persekiojimų už miesto kelyje sutiko visoje savo garbėje iš mirties prisikėlusį Išganytoją. Petras paklausė: "Kur eini, Viešpatie?" Išganytojas pažvelgęs į jį atsakė: "Grįžtu atgal į Romą, kad ten būčiau antrą kartą nukryžiuotas". To Petriui pakoko. Jis suprato, kad jo bėgimas nuo persekiojimų yra Kristus meilės įžaidimas ir atsakymas mylėti Kristų, kaip kad Jis yra mylėjęs... Petras suprato, jog jis kitą kartą kryžiuoja Išganytoją. Jis sugrįžo į Romą ir kada vėl atėjo jam laikas įrodyti savo meilę Kris-

tui, jis tarėsi esąs nevertas mirti, kaip kad Kristus mirė, ir jis prašė, kad jį prikryžiuotų ant kryžiaus galva žemyn. Ir iki šiai dienai, mes kurie garbiname Šv. Petro palaikus jo katedroje, kuri stovi pačioje jo nukryžiuavimo vietoje, jo įpėdinis Popiežius skaito Šv. Petro paliktą mums laišką: "Jei jūs kenčiate ką dėl teisybės, jūs esate palaiminti... nes geriau yra kentėti (jei tokia būtų Dievo valia) gera darant, nekaip pikta darant... ir dalyvaudami Kristaus kentėjimuose džiaugkitės". (I Petro 3, 14, 17 ir 4, 13).

Kentėjimai atvėrė Šv. Petriui gilią amžinojo gyvenimo paslaptį. Jie atveria ir milijonams kitų. Kentėjimai yra lig ta ugnis, kuri nuvalo rūdis nuo tikrojo aukso.

Medis augdamas miške tėra vien tik stebėtojas kaitrios saulutės spindulių, bet kartą nukirstas ir panaudotas geram tikslui tampa vertybė ir jei medis galėtų jausti jis džiaugtusi galys būti naudingas.

Žinome, kad mūsų dieviškasis Išganytojas džiaugėsi tik vieną kartą, kuomet Jis ėjo į kalną mirtį. Taip lygiai turi būti ir su mumis. Mes pajėgiame daugiau nei patys tikime, mūsų paskirtis aukštesnė negu mes tikrumoje suprantame ir štai dėl ko mūsų aukščiausioji paskirtis bus sekmingiausiai atsiekiama tada, kuomet mūsų žemiausieji reikalai bus laikomi vien niekais.

Sidabras žemėje gulėdamas turi didesnę paskirtį, negu tūnoti žemėje, tačiau vien tik sidabro kasėjai tegali jį iškasti ir priskirti jį

aukštesniam tikslui. Augalai turi aukštesnę paskirtį, bet jie turi būti sodinami ir prižiūrimi, kol jie bus galimi vartoti. Gyvuliams yra duota irgi aukštesnė paskirtis, negu, kad jie patys tai nujaucia, bet peilis turi paversti juos pirma aukomis, kad žmogus galėtų jais naudotis.

Žmogus irgi turi aukštesnę paskirtį, negu kad jis pats supranta, tačiau ta jo aukštesnė paskirtis yra atsiekiamą ne taip, kaip kiti sutvėrimai, kad atsiekia, save panaikindami, bet save tobulinant ir pasivedant svarbiausiajai žmogaus daliai — sielai ir betobulindamas ją žmogus taptų tikru Dievo vaiku ir dangaus karalystės įpėdiniu.

Baisios gyvenimo tragedijos įvyksta tuomet, kai prieš pat mūsų akis yra gėris, o mes pasirenkame blogį. Panašiai, kaip kad Adomas rojuje pasirinko obuolį vietoj to, kad turėjęs visą rojų, arba pelus vietoj tikrosios duonos. Gyvenimo paslaptis yra suprantama tik dramoms veikėjams:

Ėjau taku — lydėjo džiaugsmas; Snabzdėjo jis visu keliu. Tačiau likau toks pat be jausmo Nors daug jis daug kalbėjo.

Ėjau taku — lydėjo skausmas Ir žodžio jis nepratarė širdy. Bet, Viešpatie, kiek daug išmokau aš Kuomet skausmai lydėjo darbus. (Bus daugiau)

Karžygiai

ANTANAS VIENUOLIS

Paimta iš "Protėvių kelias".

— Ko čia pulkuojatės? Verčiau pamokas pakartotumėt... O tu ko čia? Eik į savo klasę! — ir progimnazijos direktorius, lengvai pastūmėjęs antrosios klasės mokinį, atsigrižo į ketvirtaklasius ir pridėjo: — pasivėlavote: Klaipėda jau atvaduota.

— Atvaduota, bet dar ne mūsų, — pasipriešino mokinys Kalnietis ir paaiškino: — laikraščiai rašo, kad atplaukia jungtinės prancūzų ir anglų eskadros.

— Didelis dar klausimas, ar atvaduota Klaipėda, — atsiliepė stovįs arčiau durų trečiosios klasės Karveliukas, — "Lietuvos Žinios" rašo, kad atvaduota, o "Lietuva" — tik Šilutę temini.

— O tu ir "Žinias" ir "Lietuvą" skaitai?

— Dabar mes visi skaitom, — atrėžė Karvelis.

— O "Trimitas" naują atsišaukimą jaunuomenei išleido.

— O gimnazistams neišleido?

— Jaunuomenė — ir gimnazistai, — burbtelėjo Karvelis. Visi nutilo.

— Na, gerai, ruoškitės prie egzaminų, o po egzaminų visi eisime Vilniaus vaduoti, — ir direktorius, pažūrėjęs į laikrodėlį, šūktelėjo: — Jurgi — skambutis!

Gimnazistai išsiskirstė į savo vietas, ir prasidėjo pamokos.

Rytojaus dieną ant progimnazijos durų ir ant visų tvorų buvo išlipdyti šafirografu spausdinti atsišaukimai į jaunuomenę: mesti mokslus, darbą, tarnybą ir skubėti į pagalbą savo sukilusiems broliams klaipėdiečiams. Po atsišaukimo buvo parašas: "Konspiracinis Klaipėdos Kraštui Vaduoti Komitetas". Be to, šitų atsišaukimų rado prikišta mokytojai ir mokiniai savo kišenėse, staluose, kaliošuose, kepurėse. Vėjas nešiojo

popieriaus lapus po aikštes, po gatves. Buvo tai tikroji dangaus manna. Žmonės gaudė juos, skaitė ir domėjos...

— Aš jums parodysiu Konspiracinį Komitetą! — po pirmojo skambučio grasė progimnazijos vedėjas savo mokiniams, susaukęs juos į salę. — Manote, kad aš nežinau, kas jį parašė? Žinau, labai gerai žinau. Tik, gaila, ar nereiks pasidėti toj pačioj klasėj dar vienerius metus? Konspiracinis Komitetas! Šiandien, kurie nemokės pamokų, visi pasiliks dviems valandoms...

— Dabar ne prie pamokų, o prie ginklo, — atsiliespė kažkas iš pasienio.

— Kas ten dar? Ką? Negirdėjau. Prašau pakartoti!

Visi kurį laiką tylėjo.

— Jūs dar per jauni esate tokiais dalykais užsiimti; jums dar reikia mokytis rašyti ir skaityti.

— O kodėl Panevėžio mokiniai išėjo?

— Ir Kauno... Visos gimnazijos tuščios!

— Panevėžio! Panevėžio, tai Panevėžio: iš septintosios ir aštuntosios klasės gal vienas kitas išėjo, bet ne iš trečiosios ir ne iš ketvirtosios.

— Išėjo ir iš ketvirtosios ir iš trečiosios! — suriko visi mokiniai.

— Ir iš antrosios išėjo! — suspiegė ir antrosios klasės Pavalkiukas.

— Ramiau ten! Nerėkit visi vienu balsu kaip... sinagogoj. Ir tu, Pavalkiuk, nori? Gerai, tave leisim; įdėsim pieno plečkutę, pistoletą... ir leisim.

— Aš vistiek išeisiu! — atsikirto Pavalkiukas.

— Kulka vienodai perveria priešą, ar ji iš senio ar iš jaunuolio šautuvo paleista! — rimtai, it padėklamavo Kalnietis.

Direktorius sumišo. Paglostė ūsus. Porą kartų perbraukė delnu per galvą ir pradėjo ramiau:

— Matote, kokie jūs dar vaikai esate: aš su jumis, kaip su gerais, kaip su rimtais, o jūs jau kažin ką pamanėte. Juk jūs, dar vaikai! Tokių ten niekas ir nereikalauja. Kad jūs turėtumėt po 20, po 18 metų, tai tada...

— O kodėl gi iš Kauno ir iš Panevėžio išėjo? Vaikai!..

Disputas truko ilgai ir pasibaigė tuo, kad pirmosios pamokos visai nebuvo.

Rytojaus dieną progimnazijoj buvo nepaprasta diena: atėję mokytojai ir mokiniai rado direktoriaus kabinete verkšlenančius pabėgėlių tėvus. Progimnazijos direktorius buvo lyg supykęs, lyg kuo susirūpinęs; bėgiojo valstai, policijon ir kalbėjo užkimusiu balsu... Paskum atėjo policijos viršininkas, parašė kažkokį popierių: užlipdytame voke Jurgis nešė į pašta telegramą. Visi mokiniai pulkavosi koridoriuj ir klasėse; vaikišiojo pro direktoriaus kabineto duris susikišę į kelnių kišenes rankas ir buvo visi pasišaušę, kaip ežiukai.

Amerikiečiai kariai sučiupę nacių šarvuotį inspektuodami šypsoi.

Ir vėl pirmosios pamokos nebuvo.

Per pamokas pasigedo nebėšą trečiosios klasės Karveliuko, Bulotuko ir antrosios Pavalkiuko, nors iš ryto visi juos matė klasėje. Pranešė direktoriui. Direktorius atėjo į klasę pasišaušęs: kažką kalbėjo, mikčiojo ir vis čia viena, čia antra ranka kasi-nėjo žandus. Ketvirtosios klasės mokiniams tą dieną lietuvių kalbą dėstė, vietoj direktoriaus, geografijos ir istorijos mokytojas Lukšys, o trečiaklasiams — pašybos ir dailiašio mokytoja panelė Kljonaitė. Jurgis vėl nešė užlipdytame voke telegramą.

— Tai gerai, kad iš namų pasiemiau vilnonės kojines: būčiau kojas nušalęs, — džiaugėsi Kalnietis, gulėdamas grandinėje prieš vokiečių freištatinkų ir prancūzų apkasus. Nors, būdamas namie, jis buvo pagaminęs Klaipėdai pulti ir planą, tačiau čia viskas susimaišė: ir toji pati Klaipėda iš tolo atrodė visai kitaip, negu jis buvo išivaizdavęs. Toje pačioje grandinėje gulėjo Rupeika ir Banys su Puodžiūniuku. Puodžiūniukas nušalo ausis, bet vis tik iš baro nėjo, nors jį grandinės vadas ir varė sušilti į dvaro kumetynę. Patekęs į grandinę, Kalnietis labai prisirišo ir pamilo Kauno gimnazistą Jonaitį. Savo gi būrio vadą, kurio jis nežinojo nei vardo, nei pavardės, gerbė kaip kokį Gedimino laikų karžygį. Jis atrodė 35 metų vyras, negražus, nevaizdus, bet užtat komikas ir simpatinčiausias žmogus. Kalnietį jis vadino "sūneliu", o Jonaitį savo "dešiniąja ranka". O jie visi vadino savo vadą "dėde".

Nors gulėti ant plikos žemės grandinėje buvo ir šalta, bet vis dėlto nepalyginti linksniau, kaip vokiečio barono kumetynėje, kur jie eidavo pasilsėti. "Dėdė" išmokė jį, kaip po krūtine pasikišus alkūnes pilvą sušildyti, kaip kojas užsitrenkti. Kojas trankė visi, ir kartais regėjos, tartum visas eskadronas raitininkų jotų.

— "Dėde", rankoms šalta, ar galima pasišildyti? — šildykitės, vaikai, šildykitės, tik per daug galvos neiškiškite.

Ir vaikai šildėsi. Paleidę į freištatinkų apkasus po keletą šuvių, apgniaždavo šautuvo vamzdį ir tuo būdu šildydavo rankas...

— Ku-ku-ku-ku-u-u... — "Dėde", kas čia? "Dėdė" pasikėlė nuo žė-

MIELAS TĖVELI

Mielas tėveli, motinėle, Meldžiu išvaduoti, Už nemylimo bernelio Prašau neišduoti.

Kas man iš jo, kad turtingas, Turi savo dvarą, Oi, negaliu, tetušėli, Nes ten bus negera.

Už jo neisiu, tetušėli, Jis man nepatinka, Nes jau seniai mano širdis Į kitą palinkus.

Vai, Dievuliau, ką darysiu Tėvelių klausysiu, Neatmesiu jų vertimo Ir rūščių žodelių.

Ten prie kelio ant kalnelio Kryžius pastatytas, Tenai klūpo du seneliai Ir graudžiai raudoja:

Vai, Dievuliau, ką daryti? Turėjom dukrelę, Jai išpildžius tėvų norą, Guli jau kapely.

mės, pažūrėjo pro žiūroną į dešinę, kur iš abiejų pusių pradėjo šaudyti kulksvydžiai, ir riktelėjo: — Vyrų, dėmesio! — Ta ta ta ta, rrr, ta ta ta, rrr — pradėjo ir kairiame bare, ir visai netoliese.

— Vyrų, skink juos! — sukomandavo grandinės vadas "dėdė"...

Ir prasidėjo kanonada. Kulkos dzapsėjo į žemę, švilpavo, ūzdavo pro ausis; kaip sudaužytas brangus farforas, skambėjo pievokšliuose plonutis ledas... "Dėdė" nubėgo į dešinę grandinės pusę ir iš ten suriko perdaug įsidrąsinusiems jaunuoliams: — Vyrų, gulkit! — Vyrų, pulkim! — pamėgdžiojo jo tono žodžius Jonaitis, ir abu su Kalnietiu pirmieji pašoko nuo žemės; pašoko ir kiti, ir visa grandinė, ir vienu metu visas baras puolė priešų apkasus...

Pagaliau sukilėliai išiveržė į miestą. Sumišo grandinė, visimaisė būriai, voros. Vieni puolė viena gatve, kiti kita... Kalnietis, pamatęs, kad jis jau nebe pirmutinis ir nebe pirmutinėse eilėse, tai, žvilgterėjęs į savo šarfą, suuko valio ir atstotęs šautuvą pasileido priekin. — Valio! — pakartojė jis pribėgęs prie prefektūros ir pristaikė šauti, bet čia šautuvas iškrito jam iš

rankų, ir jis parkrito. Parkrito ir greta jo bėgęs vieno šaulio būrio vadas; vadas parkrito, bet tuo metu pasikėlęs sviedė bombą į prefektūros langą, iš kurio šaudė į sukilėlius freištatinkas ir freištatinkė. Norėjo pasikelti ir Kalnietis, bet, nebeatsverdamas sunkios galvos ir du kartus skaudžiai užsigavęs smakrą, prilipo veidu prie Klaipėdos žemelės... Jį užliejo šalta banga... apspito mažytės žuvytės... bet atbėgo kita banga, padrioskėjo, papoškėjo ir...

Išvadavę savo brolius ir atidarę savo tėvynei vartus į platųjį pasaulį, grįžo jie Didžiojon Lietuvos viename prekiniam užplombuotame vagone, ant kurio durų buvo parašyta: "Į Kėdainius".

Iškilmingai ir garbingai išlydėjo juos iš Klaipėdos. Toliau važiuo jie incognito, ir tik vieni vagonų raitai platiesiems Lietuvos laukams ir miškams tekalbėjo:

— Čia vežami karžygiai! Čia vežami karžygiai!..

"Karžygiai. Karžygiai. Karžygiai"... lyg uždusęs kartojo garvežinis.

Naktį juos lydėjo mėnulis ir, prasiskverbęs pro mažą vagono langelį vidun, apšviesdavo čia vieną lavoną, čia kitą, ar visus paeiliui. Ant jų mirties agonijoj sustingusių ir suakmenėjusių veidų žibėjo sniegulės, ant krauju suteptų drabužių žibėjo šerkšnas.

Vidury "grandinės" gulėjo sukilėlių būrio vadas "dėdė". Gulėjo jis užsimerkęs ir sukandęs dantis. Jo veidas, nustojus karštai širdžiai plakti, virto dar negražesniu. Prie jo prisiglaudė iš dešinės jo

Plačiausiai Amerikoje Skaitymas yra mėnesinis, religinis, pavelksuotas laikraštis

"Šv. Pranciškus VARPĖLIS"

Pigiausias laikraštis yra "VARPĖLIS" Metams kainuoja tik \$2.00 Kas prišius daugiau parėmimū, gaus dovanų vertingų knygučių. Pli-tintojai, surinkę tris naujas "Varpelio" prenumeratas, ketvirtą "Varpelio" prenumeratą gauna dykai "Varpelį" gali siūsti kam nori. Pli-tintojai surinkę daugiausia prenumeratų gauna vertingų dovanų.

"VARPĖLIS" duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvos kančias Lietuvoje. Taipina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių.

Adresas: Franciscan Fathers Mount St. Francis Greene, Maine

"dešinioji ranka" Jonaitis, o iš kairės — "sūnelis" Kalnietis. Kitame pasienyje ilsėjos kitos šaulių grandinės vadas ir turėjo pakėlęs dešinę ranką taip, kaip jis prieš mirdamas metė bombą į prefektūros langą. Šalia jo buvo išsiri-kiavę jo grandinės eiliniai. Gulėjo jie visi tyliai, ramiai, ir tarytum, po milžiniškų darbų ilsėjos. Traukinys prabėgdavo ilgesnius ir trumpesnius tarpstočius, sustodavo mažesnėse ir didesnėse stotyse, o jie vis važiuo incognito, ir niekas jų nei sutikdavo, nei išlydėdavo. Ore smarčiai šalo, iš dangaus žemėn žiūrėjo milijonai žvaigždžių, švietė mėnulis, ir buvo graudu, kad niekuomet nukautieji karžygiai nebeamatys nei mėnulio migla pripildytų laukų, nei liudinčių miškų, nei savo darbų vaisiais gėrėsis.

— Čia vežami karžygiai! Čia vežami karžygiai!... Tėsinys 6-tame puslapyj

Priderėtų Rastis Kiekvieno Kataliko Namuose

BILE KAM PUIKI DOVANA

PUIKI KOPLYTELĖ kurios sienas puošia veidrodiniai stiklai. Kaina tik \$3.75

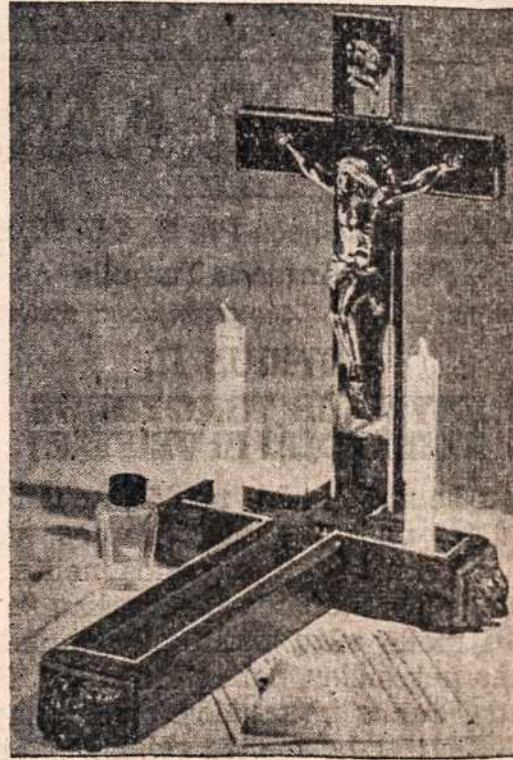
SIENINIAI KRYŽIAI

Labai gražiai padaryti. Visą priešakinę kryžiaus pusę puošia veidrodinis stiklas.

Kaina nuo \$1.75 iki \$2.50.

LIGONIMS SETAS

Labai gražu ir naudinga turėti kiekvienuose katalikiškuose namuose ligonims setą. Atėjus kunigui prie ligonio, nereikia rūpintis kaip pastatyti žvakes ir tt. Šių setų kaina nuo \$2.50 iki \$3.50.

Visus užsakymus su money orderiu ar čekiu siūskite:

"DARBININKAS"

366 W. Broadway,

South Boston, Mass.

SO TALL—Aircraftman R. E. Atkins of London gages size of rocket projectiles used by RAF Beaufighters in Mediterranean. Slender, but tall as a man, rockets have been used in raids on Northern Italy, Southern France, Albania, Yugoslavia and Greece. Atkins is in Sardinia.

Katalikai Ir Anti-Semitizmas

Katalikai, pasaulionis ir kunigai, šiuom metu daug kalba prieš anti-semitizmą ir tą neapykantą, klaidingas informacijas, prietaringumą ir piktumą, kurie tą vysto. Katalikai žino ką reiškia anti-semitizmas. Jie pergyveno tą viską prieš kelius šimtmečius Europoje, ir mūsų šalies pirmose dienose, kada ji dar nebuvo respublika, ir vėl viduryje paskutinio šimtmečio. Jie žino, kad tas pats prietaringumas ir neapykanta, kurie pagimdė anti-katalikizmą, dabar gimdo anti-semitizmą.

Arkivyskupas Spellman iš New Yorko, vienas svarbiausių Katalikų, Bažnyčios žmonių Amerikoje smerkė šią rūšį neapykantos. Straipsnio American Magazine prieš kelius mėnesius jis sakė: "Šiuom metu Katalikai yra apkalbinami anti-semitizmu, gal taip yra. Mūsų tikėjimas smerkia anti-semitizmą kaip nežmonišką ir neamerikonišką žygi, ir daugybė mūsų žmonių įrodė tą daug kartų ir daug būdų.

Vyskupas Sheil, vadas Katalikų Jaunimo Organizacijos Chicagoje, irgi prasaritė tuom reikalu. Jis sakė: "Žydų problema, tikrai yra problema, ir ne tik žydų... Yra žmonių problema. Yra mūsų problema. Ir dabartinė padėtis liečia ne vien žydus. Problema liečia katalikus, protestonus ir visus geros valios žmones. Negalime šaltai žiūrėti į kančias, nelaimes, ir persekiojimą mūsų tautiečių, tas nesutinka su aukščiausiais ir švenčiausiais tikėjimo įsakymais.

Katalikų leidiniai daugelį kartų savo editorialuose kreipė skaitytojų dėmesį į problemą, smerkdami an-

ti-semitizmą. Vienas iš šių "Florida Katalikas", St. Augustine, Floridoj, aiškiam ir stipriame pranešime sakė:

"Krikščionims, ypač katalikams, nereikia priminti, kad anti-semitizmas peržengia mūsų tikėjimo įsakymus. Anti-semitizmas yra baisus daiktas ir visas katalikų mokslas jį smerkia".

Arkivyskupas Mooney iš Detroito, neseniai kalbėdamas civilių susirinkime, kuris buvo šaukiamas pagerbti tuos, kurie žuvo Varšuvos Ghetto, pareiškė teisybę, kada jis sakė, kad vien pasmerkimas anti-semitizmo mažai nuveiks. Mes visi savo širdyse žinome, kad neapykanta ir slapta persekiojimas žydų yra taip bloga, kaip persekiojimas kitų tautybių ir rasinių mažumų grupių.

"Matome, kad šioje šalyje anti-semitizmas plečiasi ir tie, kurie privalo būti pirmose eilėse kovoje prieš jį, nekreipia jokios atydos. Kartais girdime pavyzdingus Katalikus socialiuose susirinkimuose pasakojant juokus apie žydus. Kiti nelaiko visus žydus kaip draugus, daro visokius skirtumus.

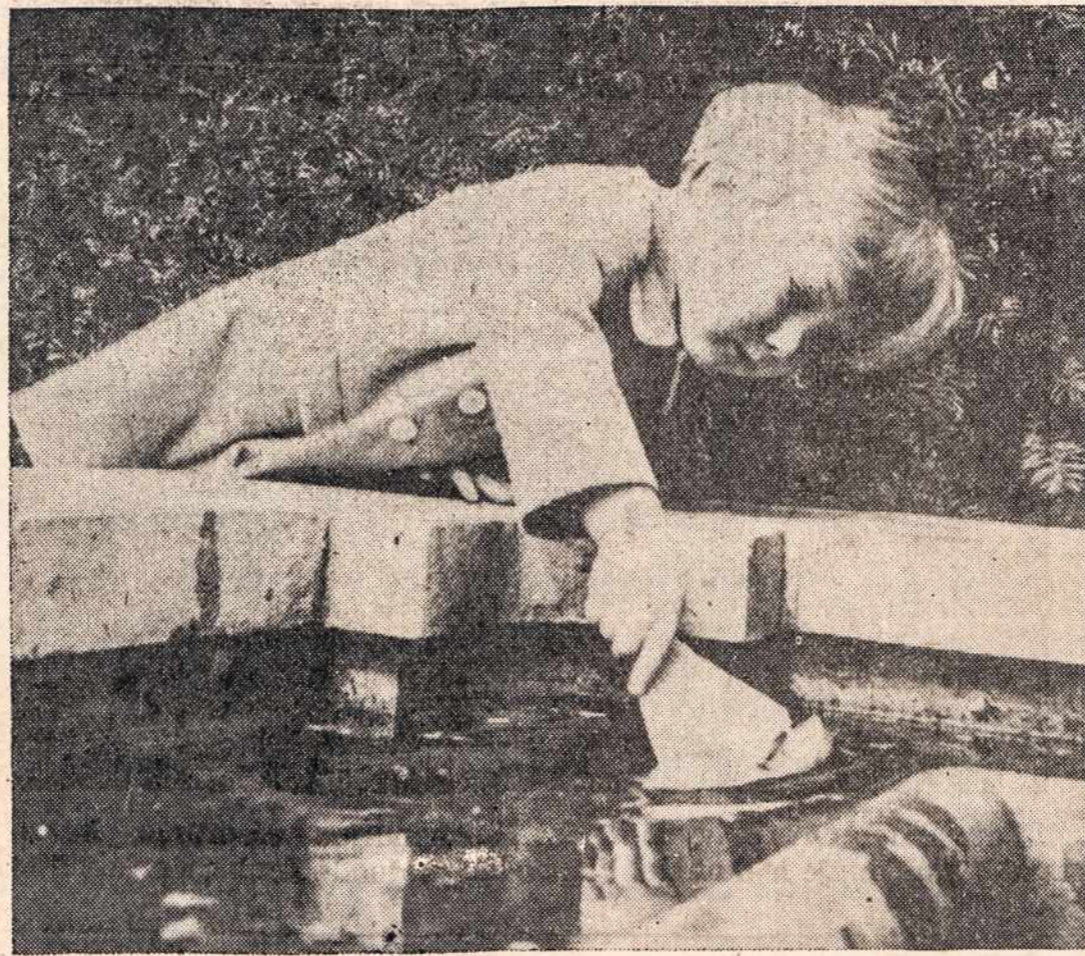
"Mažai žmonių yra persitikrinę "žydų neapkenčiamai", ir jų kvaili argumentai, kurie seka Berlyno pavyzdį, nesutinka su Amerikiečių skoniu. Turėtų būt lengva išnaikinti tą formą anti-semitizmo.

"Tikras pavojus randasi toje formoje, kuri kaltina žydus už visus blogumus, už karo nepatogumus ir nepatogumus ir sunkenybes. Tą daro tie, kurie nesupranta ekonominės ir socialės aplinkybės. Vakai imituodami senesnius perduoda visokias pasakas apie žydus ir jie pradeda tikėti, kad žydas yra menkas žmogus abejotino būdo.

"Išrauti šią formą anti-semitizmo reikalauja visų paramos. Anti-semitizmą neišnaikinsime tik kalba. Vienas narsus žmogus susirinkime gali daug daugiau nuveikti negu stiprus editorialas.

"Anti-semitizmas yra mūsų visų problema kaipo krikščioniai ir amerikiečiai. Visi turi prisidėti prie išrišimo. Turimo šiandien pradėti".

FLIS.

Mažytis Princas William iš Gloucester, Anglijos, dar mažuose metuose (2½ m.) įdomaujasi jūrininkyste. Greitu laiku jis su tėvais išvyks į Australiją, kur jo tėvelis apims vietą kaipo Governor - General Designate of Australia.

Tėvams Pranciškonams

(Šias Jono Kmito eiles įspūdingai pasakė pp. Peldžių dukrelė, Marytė, laike bankiete DeWitt viešbuty, Lewiston, Me., po TT. Pranciškonų vienuolio pašventinimo iškilnių, rugpjūčio 6 d., š. m., Greene, Me.)

Mes sveikinam švento Pranciškaus tarnus, Atvykusius stiprint tikybą; Jų žodžiai ir jų pavyzdys malonus Kaip žvaigždė tamsybėse žiba.

Visuomet saviesiems tarnavo uoliai, Į dangų jiems kelią parodė; Ir tiems, kurie buvo klajojė aklai, Jie tarė išganymo žodį.

Dabar jie atvyko į šitas sritis, Kur ošia lietuviškas miškas; Tikybą ir dorą jie čia atstatys, Kaip lipė jiems šventas Pranciškus.

Primis jie lietuviui Tėvynės takus, Papuoštus bažnyčioms ir kryžiais, — Kad būtų jis tikintis, blaivas, taikus, Dėl Kristaus kentėt pasiryžęs.

Jie ves išeivių Pranciškaus keliu Ir pavyzdžiu savo padailys; Kur veisėsi krūmai piktųjų žolių, Augs vaisiai ramybės ir meilės.

Gyvuokit mūs žemėj, garbingi Tėvai, Ir arkit išganymo vagą! Te auga pasėti dorybių javai, Te meilė krikščioniška dega!

Tegu Kristaus mokslo visi paragaus — Ir ūkis, ir miestas, ir kaimas! Tegu jūs Globėjas iš aukšto dangaus Išprašo gausingos palaimos!

J. Kmitas.

AMERIKIEČIAI SAVANORIAI TARNAUJA RAUD. KRYŽIUI

Milijonai Raud. Kryžiaus savanorių praeitais metais žymiai prisidėjo prie išnaikinimo karo nelaimių ir šiandien mato, kad jų darbas buvo tikrai naudingas.

Milijonai jų pagamintų bandažų ir kitų chirurginių reikmenų dabar vartojama Prancūzijoje. Jų supakuoti pakeliai ramina mūsų sužeistuosius ligoninėse. Ir milijonai kitų, kurie tūkstančius mūsų vyrų uniformose kraujo plazmos perliejimais išgelbėjo nuo bereikalingo ir pirm laiko mirties.

Tarpe milijonų savanorių yra daug grupių amerikiečių svetimų kilmių. Susirinkdami į bažnyčių ir fraternalių org. svetainėse, privačiuose namuose, ir kitur, jie stengiasi atlikti savo dalį, kad tik padės mūsų jaunuoliams tarnyboje.

Be abejo, mūsų uniformuoti vyrai yra dėkingi tautinėms grupėms, vy-

Matome kaip šie savanorių patarnavimai yra įvertinti iš laiškų vyrų tarnyboje. Pirmose invazijos dienose Normandijoje reportai pranešė apie įvairius bandžus ir chirurginius įtaisymus, kurie buvo padaryti Raud. Kryžiaus savanorių. Kraujo plazma vaidino svarbią rolę sužeistiesiems ir Raud. Kryžiaus darbininkai pribuvo karo laukuose tuoj po pirmųjų kovų. Jie prižiūrėjo sužeistuosius gamino valgi, išdalino reikalingus asmeninius reikmenis ir pasitarnavo įvairiais būdais.

Šie Raud. Kryžiaus patarnavimai nebūtų įvykę be tų naminio fronto milijonų, kurie prisidėjo savo darbu ir gausioms kontribucijoms per Raud. Kryžiaus fondo vaju praeitą kovo mėnesį. A.R.K.

Pagerinimai Namuose Užtikrina Nuomos Pritaikymą

Ten kur namuose įvedami kapitaliniai pagerinimai, arba padidinamas ar sumažinamas aptarnavimas, inventorius, baldai ir įrankiai viešbučiuose bei bendrabučiuose, Nuomos Direktorius gali atitinkamai ir nuomos skirtumus išlyginti, prisilaikydamas suteiktų pagerinimų vertės, kaip apie tai informuoja Kainų Reguliavimo Įstaiga. O.W.I.

Nedideli Pakeitimai Nuomų Procedūroje

Kainų Reguliavimo Įstaiga praneša, kad tvarka, pagal kurią protestai prieš aukščiausios nuomos parėdymus paduodami, yra šiek tiek pakeista.

Anksčiau buvo reikalaujama, kad protestų nuorašai ir juos lydintys dokumentai būtų siunčiami tik-tai Kainų Reguliavimo Įstaigai Vašingtone. Pagal dabartinį pakeitimą, ten kur protestai daromi prieš Kainų Reguliavimo Įstaigos Regionale Agentūrą, protesto nuorašas ir jį lydintys dokumentai privalo būti įteikti regionaliam administratoriui, prieš kurio parėdymą protestuojama. O.W.I.

JAMES VINCENT FORRESTAL

Labai mažai rašyta apie mūsų naują Laivyno Sekretorių — James Vincent Forrestal. Jis mėgsta viešai kalbėti ir todėl mažai apie jį žinoma.

Forrestal gimė prieš 52 metus Beacon miestelyje, New Yorke, pačiame apskrityje kur prezidentas Rooseveltas turi savo namus. Užbaigdamas mokyklą, jis dirbo prie laikraščio Beacon, Poughkeepsis ir Mt. Vernon. Paskiau jis stojo į Dartmouth Kolegiją. Už metų laiko jis stojo į Princenton Universitetą. Per visą laiką iki užbaigimo pats užsimokėjo už mokslą — sunkiai bedirbdamas. Buvo redaktorius "Daily Princetonian" ir narys studentų tarybos.

Užbaigęs mokslą jis dirbo prie New Jersey Zinc Company, the Tobacco Products Co. ir paskiau Wall Street bankoje. Ten dirbo pakol Jung. Valstybės įstojo į pirmą pasaulinį karą. 1917 m. jis įstojo į Laivyną, kur mokosi aviacijos.

Karo pabaigoje buvo finansų reporteris prie senosio New York World. Bonai jį vis interesavo. Tapo galva departamente gerai žinomos firmos. 1925 m. kompanija priėmė jį į partnerystę ir 1936 m. jis tapo prezidentu.

Jis išsiuntė savo sūnus į Europą, kad jie galėtų save užsilaikyti.

Gal jo noras kooperuoti, ir ne pykdinti žmones visus prieš savęs pritraukė 1933 m. depresijos metu, kada Senato Komitetas tyrinėjo Stock Market. Forrestal buvo vienas iš kelių vyrų, kurie padėjo komitetui ir nekenkė jos darbiui. Jis ne kartą sakė, kad būtų gerai jeigu biznieriariai politikieriai pakeistų vietas per meto laiką. Tada jie geriau suprastų vienas kitą.

Prezidentas Rooseveltas paskyrė Forrestal administratyviu patarėju Laivyno Departamento 1940. Jis veikė kaipo prezidento agentas mūsų tautinėje apsaugos programoje. Pačiu metu, Kongresas įsteigė naują ofisą. Po-sekretorius Laivyno ir prezidentas paskyrė Forrestal tai vietai. Kada buvęs Sekretorius Knox išvyko iš Vašingtone, Forrestal apsiėmė atlikti visus Laivyno Sekretoriaus pareigas. Jis greitai pravedė kontraktus pastatyti laivus ir naujas įstaigas.

1941 m. jis išvyko į Londoną pasitarti su Britų Laivyno atstovais, ypač

kaslink ginklų rūšies.

Po japonų užpuolimo Perly Uosto, ir mūsų įstojimo į karą, Forrestal tapo narys vidujinio karo kabineto, kuris susidėjo iš Karo sekretoriaus Stimson, Valstybės Departamento Sekretoriaus Hull, Admiralo Stark, Generolo Marshall ir kelių kitų.

Forrestalo 26,000 mylių kelionė mūsų Pacifiko bazėse pačiu metu jam daug padėjo. Jis raportavo pilną sutikimą mūsų Armijos, Laivyno ir Marinų.

Kada mūsų Laivyno Sekretorius Knox mirė šį pavasarį, Forrestal buvo paskirtas užimti jo vietą. Jis pilnai pasitiki laivynu. Jis nesenei pareiškė: "nepaisant kiek praktiškų sistemų bus įsteigta ir pagerindauta parūpinti tarptautinę apsaugą, atsiminkite, kad pagrindas to visko bus ginkluota jėga šios šalies, tai yra Jung. Valstybių Laivyno oro ir jūrų jėga. FLIS.

BUY EXTRA WAR BONDS

Tamsoje Spindintis Kryžius

"Darbininko" administracijoje galite gauti labai įdomų, riešuto medžio, 12-kos colių ant sienos pakabinamą kryželį, kuris dienos metu absorbavęs — pritraukęs saulės spindulių nakties metu juos iš savės išleidžia — jais apšviečia.

Tamsoje labai aiškiai matyti puikiai apšviestus mėlynais borderiais kryželio pakraščius, o pati Kristaus mūkelė balta. Patartina kiekvienuose namuose šį puikų kryželį įsigyti. Su persiuntimu kaina \$2.00. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų

Naudingos Maldaknygės

ANIOLAS SARGAS, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 puslapiai. Kaina	\$1.50
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 pusl.	\$1.50
DIPYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS—Kun. Pr. M. Juras. Juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, ant viršelio išpaustas lietuviško stiliaus auksinis kryžius, 787 pusl. Kaina	\$3.50
JEZAŲ PAS MANE ATEIKI — Kun. K. Kirvelaitis. Juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, apvalūs kampai, 254 puslapiai. Kaina	\$1.25
MALDŲ RINKINĖLIS — Kun. J. B. Koncevičius. Balti celuloidiniai viršeliai. Knyga tinkama moterims ir mergaitėms. Kaina	\$1.00
MALDŲ ŠALTINIS — Kun. Pr. Juškaitis. Juodi odos apdarai, auksuoti apskritūs kraštai, didelės raidės, 432 pusl. Kaina	\$2.50
RAMYBĖS ŠALTINIS — Kun. Pr. M. Juras. Juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, lietuviško stiliaus auksinis kryžius ant viršelio, 544 pusl. Kaina	\$2.75

Su užsakymais kreipkitės ---
"DARBININKAS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

40 Lietuviškų Atviručių Albumelis

"Darbininke" galima gauti gražių spalvotų lietuviškų atviručių albumelis. Atviručių turinys:

1. Lietuvos ženk. — Vytis; 2. Zemačių ženk. — Meška; 3. Gedimino ženk. — Stulpai; 4. Vytauto ženk. — Skydas; 5. Vilnius; 6. Kaunas; 7. Gardinas; 8. Šiauliai; 9. Marijampolė; 10. Geranainys; 11. Telšiai; 12. Jurbarkas; 13. Vieksniai; 14. Ariogala; 15. Kernava; 16. Rodūnė; 17. Rietavas; 18. Alytus; 19. Babtai; 20. Ašmena; 21. Skirsnemunė; 22. Baisogala; 23. Vilkaviškis; 24. Kalvarija; 25. Darsūniškis; 26. Pūnia; 27. Suvalkai; 28. Biržai; 29. Raseiniai; 30. Seduva; 31. Veltuona; 32. Ziežmariai; 33. Kedainiai; 34. Maišiogala; 35. Lyda; 36. Zasliai; 37. Valkininkai; 38. Daugai; 39. Plungė; 40. Balninkai.

Visas albumelis, kuriame tilpsta 40 atviručių parsiduoda po 60c. Užsakymus siųskite:
"Darbininkas"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Nenutrūkstanti Šv. Mišių Ir Maldų Eilė Už Lietuvos Laisvę!

(Nuo vasario 16 d., 1944 iki vasario 16 d., 1945)

Priešas jau iš naujo pagrobė brangiąją Tėvynę. Be Dievo pagalbos Lietuva neprisikels. Neleiskite Sudėtinį Šv. Mišių eilei nutrūkti! Malonėkite kreiptis į

Maldos Apaštalavimo Centras
St. Robert's Hall
Pomfret Centre, Conn.

Rugsėjo 17 — Šv. Kazimiero par., Amsterdam, N. Y.

Rugsėjo 18 — Šv. Alphonso par., Baltimore, Md.

Rugsėjo 19 — Šv. Roko par., Brockton, Mass.

Rugsėjo 20 — Apreiškimo par., Brooklyn, N. Y.

Rugsėjo 21 — Šv. Jurgio par., Brooklyn, N. Y.

Rugsėjo 22 — Nekalto Prasi-dėjimo par., Cambridge, Mass.

Rugsėjo 23 — Aušros Vartų par., Chester, Pa.

Rugsėjo 24 — Šv. Marijos par., Kingston, Pa.

Rugsėjo 25 — Šv. Kazimiero par., Plymouth, Pa.

Rugsėjo 26 — Apreiškimo par., Frackville, Pa.

Rugsėjo 27 — Atsimainymo V. Jėzaus par., Maspeth, N. Y.

Rugsėjo 28 — Šv. Pranciš-kaus par., Lawrence, Mass.

Rugsėjo 29 — Šv. Andriejaus par., New Britain, Conn.

Rugsėjo 30 — Šv. Antano par., Omaha, Nebr.

Spalių 1 — Šv. Petro par., So. Boston, Mass.

Spalių 2 — Šv. Mykolo par., Scranton, Pa.

Spalių 3 — Nekalto Prasi-dėjimo par., E. St. Louis.

Spalių 4 — Aušros Vartų par., Worcester, Mass.

Spalių 5 — Šv. Juozapo par., Waterbury, Conn.

Spalių 6 — Šv. Jurgio par., Utica, N. Y.

Spalių 7 — Šv. Kazimiero par., Chicago Heights, Ill.

Spalių 8 — Šv. Onos par., Luzerne, Pa.

Spalių 9 — Šv. Kazimiero par., Gary, Ind.

Spalių 10 — Nekalto Prasi-dėjimo par., Sheboygan, Wis.

Spalių 11 — Šv. Kazimiero par., E. Vandergrift, Pa.

Spalių 12 — Šv. Pranciškaus par., Miners Mills, Pa.

Spalių 13 — Aušros Vartų par., Eynon, Pa.

Spalių 14 — Šv. Juozapo par., Danora, Pa.

Spalių 15 — Karalienės An-gelų, Brooklyn, N. Y.

Spalių 16 — Šv. Kazimiero par., Patterson, N. J.

Dėdės Samo Oro Laivyno kariai Normandijos aerodrome, kuris pas- kendęs vandenyje ir dumble. Vienas karys duoda ženklą orlaivio tarny- bai.

LEWISTON, MAINE

Kita Istorinė Diena

Rugpiūčio 6 d., ši pamiršta lietuvių kolonija, pergyveno ne- paprastą istorinį įvyki, Lietu- vos Tėvų Pranciškonų vienuo- lyno įkūrimą — iškilmingą pa- šventinimą, į kurį buvo suplau- kę iš įvairių miestų kunigų ir šiaip pasauliečių svečių, neska- itant vietinių įžymių svetimtau- čių dvasiškių. Tai buvo nepa- prasta, didelio džiaugsmo die- na visiems Amerikos lietu- viams, o ypatingai lewistonie- čiams, susilaukus naujo katali- kybės ir lietuviybės centro-žid- nio.

Kita istorinė diena vietos lie- tuviams buvo rugpiūčio 13 d., 1944. Tą dieną Šv. Patricko (airių) kopyličio pradėta lietu- viškos pamaldos. Jos išgauta dėka didelėms pastangoms ir

WALES'O PRINCAS

arba kodėl Anglijos karaliaus pirmgimis sūnus visada vadinasi Wales'o (Uelso) princas

Buvo laikai, kad Angli- jos karalystė ne tik nebu- vo didžiausia pasaulyje,

sumanumui T. T. Pranciškonų Provincijolui kun. Justinui Vaš- kiui ir Portlando justuko pa- lankumui lietuviams.

Gausiai susirinkę lietuviai pirmą kartą čia išgirdo tą taip gražią jaudinančią lietuvių gie- smę "Pulkim ant Kelių". Ją giedojo būrelis svečių vasaroto- jų iš Chicagos, New Yorko, Bostono, Baltimores. Jų tarpe buvo kun. A. Deksnis, Prof. K. Pakštas, klierikas Pr. Gelgau- das ir kt.

Mišias laikė provincijolas kun. Just. Vaškys, O. F. M. ir pasakė jaudinančią pamokslą. Kvietė visus lietuvius lankytis į šias pamaldas, prašyti Viešpaties Dievo stiprybės lietuvių tautai šioje sunkioje valandoje, taip- pat savo vieningumu, gražia lietuvių kalba, giesmėmis, pa- rodyti visiems, kad lietuviai gy- vi ir nori gyventi.

Laikė mišių, įžymiausias vietos radio dainininkas, prancū- zas, A. Lemieux žavinčiai sugie- dojo dvi giesmes solo ir pritarė bendroms lietuviškoms gies- mėmis. Tuoj po mišių visi ben- drai sugiedojo "Šventas Dieve".

Išėję lietuviai ilgai prie baž- nyčios dalinosi įspūdžiais, o Tė- vas Just. Vaškys žadėjo suor- ganizuoti chorą iš vietinių, kad kiekvieną sekmadienį 9 val. ry- tą, per mišias skambėtų lietu- viškos giesmės. *Dalyvis.*

SHENANDOAH, PA.

Šv. Jurgio lietuvių par. mėti- nis 1944 m. parapijos bazaras įvyks rugpiūčio 24, 25 ir 26 d. Bazaro pelnas skiriamas para- pijos naudai. Kitais metais para- pijinė pramoga, kuri atneš- davo gan daug pelno, buvo pa- rapijos piknikas. Bet šmet ka- ras ir kitos aplinkybės neleido mums laikyti parapijos pikni- ko. Tad visi dėkime pastangas, kad bazaras būtų sėkmingas. Bazaro komitetas, kuris susida- ro iš parapijos vyrų ir moterų, jau organizuotas. Jie dirba pa- rapijos naudai, tai yra, mūsų visų naudai. Juos remkite kada atsilankys jas Jus prašant au- kos bazarui pinigais ar daik- tais.

Bus išduota \$150.00 dovanų. Pirmoji dovana — Karo Bonas \$50.00 vertės; antra ir trečia dovana — Bonai \$25.00 vertės; bus ir 27 kitos piniginių dova- nos. Parašykite vardą, pavardę ir adresą ant tikiėtų ir antrą dalį sugrąžinkite į kleboniją ne vėliau 26-tos d. rugpiūčio.

bet nė visos Didž. Britani- jos neapėmė: Anglijos var- du buvo vadinama neper- didelė valstybė pačiame D. Britanijos vidury. Kitose D. Britanijos dalyse tada gyveno nepriklauso- mos giminės — jos dar neklausė Anglijos kara- liaus.

1284 m. Anglijos kara- lius Eduardas I užkariavo Wales'ą (skaityk: Uelsą). To krašto gyventojai, uel- sai, skyrėsi nuo anglų — jų ir kalba buvo kitokia, ir papročiai. Uelsai nenorėjo Anglijos karaliaus pripa- žinti savo valdovu. Eduar- das I tą žinojo. Jis įsakė uelsų vyresniesiems vieną dieną susirinkti į Carnar- vono pilį prisistatyti jam, karaliui užkariautojui, ir prižadėjo jiems paskirti tokį valdovą, kuris būtų jiems priimtinas. Uelsų vyresnieji susirinkę pa- reiškė, kad jie, nors ir nu- veikti kare, betgi nieka- dos savo valdovu nepripa- žinsią žmogaus atėjūno, ne jų krašte gimusio, ir kalbančio angliškai; jie tu- rį viltį, kad Anglijos kara- lius, būdamas, kilnus rite- ris, sutiksias su jų tokia valia.

— Gerai, — tarė Eduar- das I, išklauses jų kalbą. Neseniai į Carnarvono pilį buvo atvažiavusi ir Anglijos karalienė, Eduar- do I-jo moteris. Jai Carn- arvone gimė sūnelis. Tai buvo pirmutinis jų vaikas. Eduardas I, patyręs, ko nori uelso vyresnieji, liepė į posėdį atnešti savo pirm- gimį sūnų. Jis parodė jį uelsams ir tarė:

— Matote šį jaunikaitį? Jis tuo tarpu verkia, varg- šas. Bet jei jūs jį pakalbin- tumėt, tai įsitikintumėt, jog jis nė vieno žodžio an- gliškai nekalba. O gi jūs visi žinot, jog šis jauni- kaitis yra gimęs jūsų žė- mėje, šioje pat pilyje. Tai jis ir bus jūsų valdovas.

Sumišo uelsai. Nebuvo tačiau kas daryti: jie gavo valdovą tokį, kokio norėjo. Nuo to laiko vyresnysis Anglijos karaliaus sūnus visada vadinasi Wales'o princas. *D. U.*

Remkite tuos profesio- nalus ir biznierių, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

Karžygiai

"Karžygiai. Karžygiai. Karžygiai"...

Pagaliau privažiavo jie Kėdanius. Traukinys sus- tojo. Prekinį vagoną atka- bino ir nustūmė ant atsar- ginių bėgių.

— Ar šitame? — pašnibž- domis paklausė traukinio palydovą vienas iš žmonių būrelio.

— Šitame, — pašnibždo- mis atsakė ir traukinio pa- lydovas.

Nuėmė plombą, atstūmė duris ir elektros lempute pašvietė į vidų: gulėjo jie visi išsirikiavę ant grindų tyiliai, ramiai ir apšerkšni- jė.

Vieną karžygi išskyrė ir tuo pačiu vagonu nuvežė į Kauną, kitus — į paskuti- nio atličio vietele.

Vieškeliu važiavo žmo- nės nuo stoties grįžo į mie- stą šnekučiuodami pilie- čiai, ir niekas nežinojo, nei suprato, kad prastame už- dengtame vežime vežami karžygiai.

Tyly buvo ir kapinėse, tik mėnulio migloje spin- dėjo naujai surausta žemė ir gūrinėjo keli šešėliai.

Sudėjo į karstus; kape- lionas pašlakstė juos, pasi- meldė ir tarė:

— Dabar nusilenksime ir atiduosime paskutinę pa- garbą tiems, kurie savo mirtimi atvadavo savo brolius ir atidarė savo tė- vynei vartus į platųjį pa- saulį...

Jo žodžius pakartojo ka- pinių tyla. Visi nusilenkė ir suklaupė.

Kai iš mirusiųjų karali- jos pasišalino paskutinis dar nemiręs žmogus, ten

prasi-dėjo nulatinis amži- nosios tylos ir amžinojo gedulo gyvenimas. Iš dan- gaus, apsisiautęs mėnulio spinduliais, nusileido Die- vo Angelas ir, apgaubęs karžygių kapą savo baltą- ja persviečiama skraiste, tyliai ir slėpingai prabi- lo:

— Miegokit, didvyriai miegokit ramiai: Jūs gar- bę pelnijot visiems am- žiams. Kiekviena motutė Jus čia apraudos, kiekvie- na mergelė Jus širdy ne- šios...

Švietė mėnulis, liūdėjo seni pakrypę kryžiai, liū- dėjo jų šešėliai, o ant nau- jai supulto karžygių kapo ne sniego smiltys, ne žė- mės žibučiai žibėjo: ten spindėjo ne šio pasaulio brangenybės.

Jums nereikia porcijos korčiukės pirkimui J. V. Karo Bonu.

Amerikos Lietuvių Jaunimo Žurnalas

"VYTIS"

"VYTI" leidžia Amerikos didžiausią jaunimo organizaciją — Lietuvos Vytį.

"VYTIS" eina kas mėnesį gražiu paveiksluotais ir deda įdomių straipsnių, žinių iš Amerikos ir užsienio.

"VYTI" rasi žinių iš viso pasaulio.

"VYTIS" rašo apie Amerikos lie- tuvių jaunimo judėjimą.

"VYTI" rasite įdomių pasiskaitų, mu tinkamų seniams ir jauniems.

"VYTI" redaguoja įžymus ir paty- ręs redaktorius Ignas Sakalas ir "VYCIUI" bendradarbiauja jo su- kviešti įžymiausi literatai.

TAD, padarykite šūki: "Tenelie- ka nei vienos katalikiškos jaunimo organizacijos, ar nors mažiausio sky- riaus, kurie neskaitytų "VYTIES". Visi skaitykite "VYTI!"

"VYTIES" kaina metams tik \$2.00

"VYTIS"

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirminkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirminkė — B. Gallūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — B. Cunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W.
Izdininkė — Ona Staniulūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę

SV. JONO EV. BL. PASALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

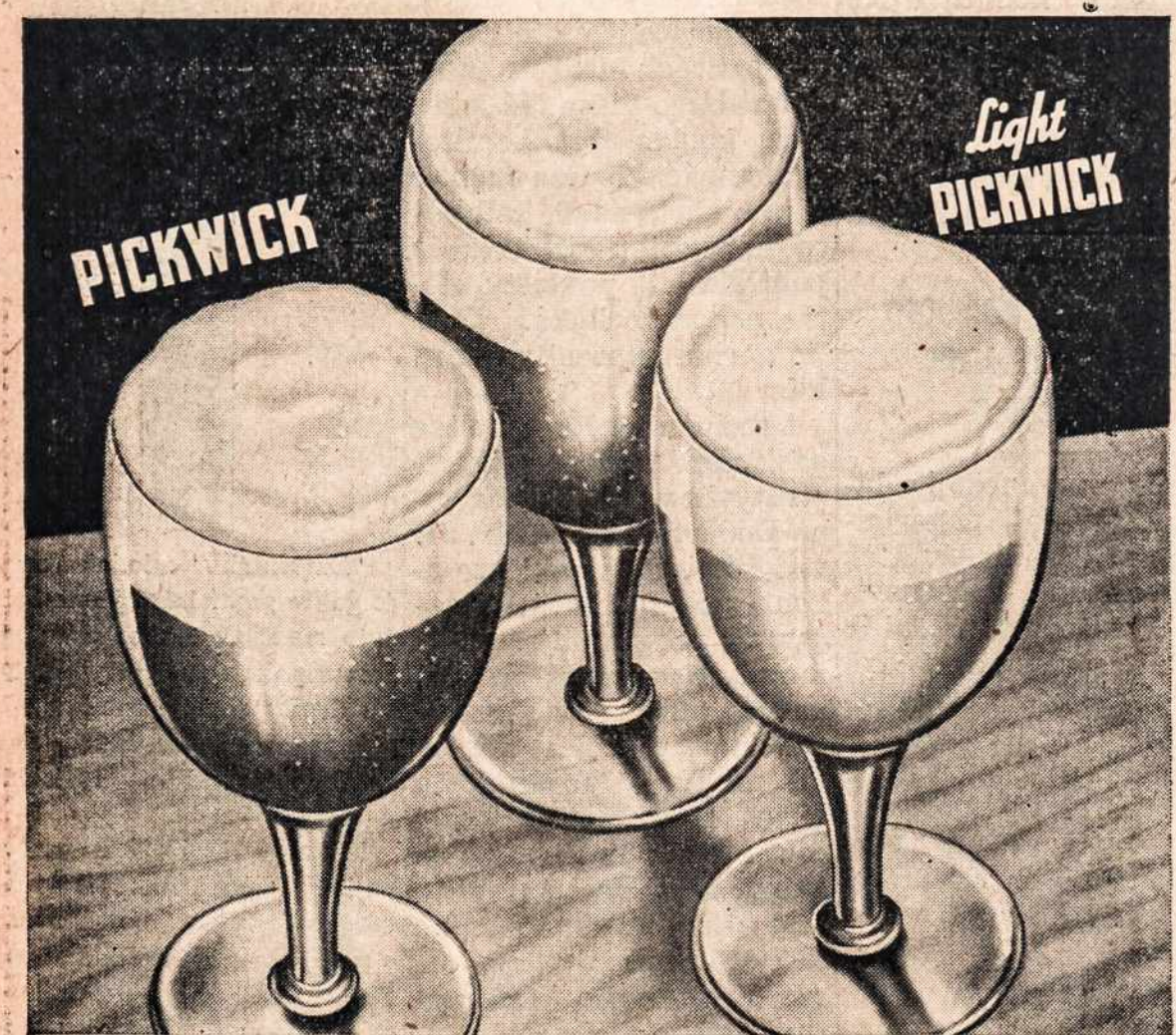
Pirminkas — Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirminkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Gilneckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas tre- čią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje 492 E. 7th St. So. Boston, Mass.

Prancūzų pabėgėliai, kurie buvo jau patekę Dėdės Samo karių globoj jaučiasi, kaip namie. Štai kariai la- bai draugiškai su jais elgiasi. Net ir vaikams bonkute padeda palaikyti.

AMERICAN RED CROSS
+

Populiariškumas

PICKWICK

"ALE that is ALE"

yra užtarnautas rezultatas 74 metų puikaus padarymo.

BREWED BY HAFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Rugs. 19 d., tapo pakrikštytas Antanas Petro - Joanos (Rukaitės) Mačiulaičių, gyv. 41 Gates St.

Rugs. 20 d. tapo pakrikštyti še kūdikiai:

Ona L. Jono - Marės (Harrison) Janulevičių, gyv. 265 E. 8th St.

Akvalina L. Lloyd - Marės (Bužaitės) Biltonų, gyv. 98 G Street.

Virginia L. Stepo - Bronės (Žuromskaitės) Kabalinskių, gyv. 931 E. Broadway.

Rugs. 20 d., mirė ilgai sirgęs, Stepas Zabarauskas, 57 metų, gyv. 12 Wheatland ave., Dorchester, Mass. Jis paėjo Vilkauskų parapijos. Amerikan atveistas mažas iš Anglijos. Laidojamas iš Sv. Petro bažnyčios, 9 val. ryte, rugs. 22 d., Senos Kalvarijos kapuose.

Šv. Petro parapijos kunigai

DAKTARAI

Tel. TROWbridge 6330

J. Repshis, M. D.

(REPSYS)

Lietuvis Gydytojas

278 HARVARD STREET
Kampus Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

IVAIRŲ SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

414 W. Broadway

South Boston, Mass.

Office Tel. So. Boston 0948

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. Parkway 1233-W

American Pest Control

Exterminators of Household

Pests

65 L Street SOU 1324

So. Boston, Mass.

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

CASPER'S

SOU 4645

Exclusive But Not Expensive

SPECIAL

During August
in our Modern
Beauty Salon

Reg. \$10

PERMANENT WAVE
\$7.50

Firm Long lasting
permanent wave
While you relax in
glamorous surroundings.

Casper's Beauty Salon

738 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

Kun. Skalandis Užima Naujas Pareigas

Antradienį, rugpiučio 22 d. š. m. kun. Jonas Skalandis, Sv. Pranciškaus lietuvių parapijos Lawrence, Mass., vikaras, užima jam skirtas naujas pareigas Nekalto Prasidėjimo parapijoje, Stoughton, Mass.

Stoughtone yra nemažai lietuvių. Bet kun. J. Skalandžiui, kaip tos parapijos vikarui, teks darbuotis ir tarp kitataučių. Tos parapijos klebonu yra kun. Fr. William W. Gunn, kuriam yra žinoma lietuvių dvasinė būklė, ir todėl jis pasirūpino gauti lietuvių kunigą, kad ištrauktų daugumą tos kolonijos lietuvių iš dvasinio sunegalėjimo.

Kun. Jonas J. Skalandis yra uolus lietuvis ir pasižymėjęs veikimu, ypač jaunimo tarpe. Jau 13 metų kaip jis yra kunigo pareigose. Yra buvęs vikaru Sv. Roko lietuvių par., Montello, Mass., airių parapijoje, Peabody, bet ilgiausia buvo Sv. Pranciškaus lietuvių par., Lawrence, Mass., kurios klebonu yra kun. Pranciškus M. Juras. Pastaroje parapijoje darbuosis nuo 1937 metų iki dabartinio paskyrimo į Stoughton, Mass.

Keliolika metų atgal, kun. Alfonsas Maria, pasionistas, skelbdamas misijas Nekalto Prasidėjimo parapijoje, Stoughton, Mass., suorganizavo Lietuvių Darbininkų Sąjungos (LDS) kuopą. Laikraštis "Darbininkas" gavo nemažai skaitytojų toje kolonijoje. Bet vėliau toji kuopa susilpnėjo: vieni nariai persikėlė į Brocktono antrą kuopą, o kiti pasiliko Centre. Tačiau, neturint vadų, jau kiek metų kaip nėra jokio lietuvių katalikų visuomeninio veikimo. Tikimės, kad, Dievui padedant, kun. Jonui J. Skalandžiui pavyks nutolusius nuo K. Bažnyčios lietuvius grąžinti ir taip pat juos įtraukti į lietuvių visuomeninį veikimą.

Lai Dievas stiprina kun. Skalandį sveikatoje!

Antradienį, rugs. 22 d. kun. Feliksas Kenstavičius užima vikaro pareigas Sv. Pranciškaus lietuvių par., Lawrence, Mass., o kun. Simonas Saulėnas — Sv. Petro lietuvių par., So. Boston, Mass.

Lai Dievo palaima lydi jų darbus!

Grįžo Iš Atostogų

Užpereito sekmadienio naktį, pp. Aleksandras ir Ona Ivaškai, gyv. So. Bostone, grįžo iš TT. Pranciškonų vienuolyno, Greene, Maine, kur buvo nuvykę su Jaunamečių šokėjų grupe dalyvauti programoje Amerikoj pirmo ir pastovaus Lietuvos Pranciškonų vienuolyno pašventinimo proga, rugs. 6 d. š. m.

Po pašventinimo ir visų iškilnių vaikučiai šokėjai grįžo į namus, o pp. Ivaškos pasiliko savaitę atostogų. Grįžo tikrai patilšęje ir pilni gražiausių įspūdžių.

Kalbėjo Prof. Pakštas

Ketvirtadienį, rugs. 17 d. įvyko So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos susirinkimas. Pirmininko adv. Jono J. Grigalio pakviestas prof. Kazys Pakštai pasakė turiningą kalbą apie Lietuvą ir karo nualintus ir išblaškytus po įvairius kraštus lietuvius, kuriems būtina reikalinga pagalba.

Prof. Pakštai prisiminė ir apie komunistus, kurie įvairiais būdais stengiasi pakenkti lietuvių kovai dėl Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės.

p. Jonas Tuinyla, Bendros Amerikos Lietuvių Fondo, Inc. (United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.) direktorius, plačiai aiškino apie įvykusį to fondo valdybos ir direktorių susirinkimą New Yorke ir jo nutarimus. Ragino, kad So. Bostono Lietuvių Piliečių draugija imtųsi iniciatyvos organizuoti to fondo skyrių šioje kolonijoje.

BALF skyriaus organizavimo klausimu kalbėjo p. J. Lekys, p. Stasys Mockus, A. F. Kneizys ir kiti.

Pirm. adv. Jonas J. Grigalius, pareiškęs savo pritarimą nuomonei, leido balsavimui įnešimą: pavesti draugijos valdybai sušaukti susirinkimą BALF skyriaus suorganizavimui. Šis įnešimas vienbalsiai priimtas. Tikimės, kad valdyba greitai laiku tokį susirinkimą sušauks ir So. Bostone įsikurs BALF skyrius, į kurį jis išlygiausiai asmenys, pasišventę dirbti Lietuvos šelpimo darbe, būtent, rinkimui piniginių aukų ir drabužių. Dalyvis.

LANKĖSI

Šeštadienį "Darbininke" lankėsi Tėvas Pr. Aukštikalnis, S. J., "Žvaigždės" administratorius.

Ketvirtadienį, lankėsi dainininkė Antanina Grabijolūtė, kuri 10 dienų praleidusi pas savo giminaite p-niū Juliją Oreskienę, Binghamton, N. Y. atostogas, prisisėmusi naujų jėgų grįžo namo.

Buvo Išvykę Į Maine

Į TT. Pranciškonų (Lietuvos) vienuolyno šventinimo iškilmes, Greene ir Lewiston, Maine buvo katalikų visuomeninio veikimo. Tikimės, kad, Dievui padedant, kun. Jonui J. Skalandžiui pavyks nutolusius nuo K. Bažnyčios lietuvius grąžinti ir taip pat juos įtraukti į lietuvių visuomeninį veikimą.

Lai Dievas stiprina kun. Skalandį sveikatoje!

Antradienį, rugs. 22 d. kun. Feliksas Kenstavičius užima vikaro pareigas Sv. Pranciškaus lietuvių par., Lawrence, Mass., o kun. Simonas Saulėnas — Sv. Petro lietuvių par., So. Boston, Mass.

Lai Dievo palaima lydi jų darbus!

Naminis Frontas

Sustiprins "Paslėpto Popieriaus" Rinkimą

War Production Board, atidengdamas metodus, kuriais popierio rinkimas šią vėlyvą vasarą ir rudens bus sustensyvinamas, praneša, kad Amerikos namai ir industrinės įstaigos turi pakankamai popierio užpildyti 8,000,000 tonų kvotą, kuri nustatyta 1944 metams. WPB Salvage Division tyrinėjimai parodo, kad 62% nereikalingo popierio išsiaiškinti Amerikos industrinių įstaigų archyvuose ir sandėliuose. Likusieji 38% yra gyvenamųjų butuose ir ūkiuose. WPB mano, kad daugiau atliekamam popierio yra sukrauta priemiesių ir kaimų butuose, nei miesto rezidencijose.

Entuziastingiausi popierio rinkėjai iki šiol buvo mūsų vaikai. Tikimasi, kad kai rudens atsidarys mokyklų, vaikai viršys visus pasiektus iki šiol laimėjimus. Nuo rugpiučio 1 dienos atidaryta dviejų mėnesių laikotarpiai popieriaus rinkimo kampanija tarpe 1,500,000 mūsų berniukų skautų. Grupės, kurios pristatys vidutiniškai 1,000 svarų nuo berniuko, gaus iš WPB Pirminko Donald M. Nelsono specialius pažymėjimus. Pavieniai asmenys, prista-

tę vidutiniškai apie 1,000 svarų, ar daugiau, gaus ženklelius.

Mergaitės skautės irgi planuoja kampaniją, bet tik dar nėra nustatytos laikotarpio pagyvintam popieriaus rinkimui. Nuo šių metų rugsėjo 3 dienos pradėdant per dvi savaites kiekvienas Amerikos Legijono Postas dalyvaus visuotiniame "Honor-Roll" popierio rinkime.

Prekybos Departamento apžvalga rodo, kad tarp gyventojų yra pakankamai popieriaus "paslėpta", kurio užtektų patenkinti visus reikalavimus. WPB praneša, kad pasiekimui 8,000,000 tonų tikslo, mėnesiniai susirinkimai turėtų sudaryti vidutiniškai 667,000 tonas. O.W.I.

Baigti Pasiruošimai Pabėgėliams Priimti

Vidaus Sekretorius Harold L. Ickes praneša, kad War Relocation Authority prie Fort Ontario, N. Y. jau užbaigė paruošiamuosius darbus apie 1,000 Europos pabėgėlių grupei priimti, kuri atgabenama į J. A. Valstybes pagal Prezidento Rooseveltto birželio 9 d. paskelbtą planą.

Tie pabėgėliai karo metu bus apgyvendinti prie istorinio forto, dviejų aukštų barakuose, kurie buvo pertaisyti į apartamentus su vandentikiu, lovomis, stalais, kėdėmis ir spintomis drabužiams. Pabėgėliams be šeimų įruošti bendrabučiai.

Toje prieglaudoje pabėgėliai bus aprūpinti maistu, butu ir medikaline pagalba. Pabėgėliams taipgi bus duodamos mažos sumos pinigų pagal asmeninę reikalą smulkiosms išlaidoms.

Rožančiai

"Darbininko" administracijoje galite gauti puikų Rožančių po \$1.10 su prisutimu. Turime nedidelį jų kiekį. Kas norite jų gauti, tuojau užsisakykite. Su užsakymu money orderį arba grynais pinigais siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DIAMOND CAFE

Jauki vieta užteiti ir maloniai praleisti laiką su draugais ir pažįstamais. Patarnavimas kuogeriausias.

305 W. Broadway So. Boston, Massachusetts

Geriausia Užauga Vyras ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS, Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausių alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

doms, kaip pavyzdžiui, reikalingiausiems drabužiams, muilui ar dantų pastai.

Didžiausią pabėgėlių dalį sudaro žydai su mažomis katalikų, graikų ortodoksų ir protestantų grupėmis. Skaitlingiausiai atstovaujamos yra Austrija, Jugoslavija, Lenkija, Vokietija, Rusija ir Čekoslovakija. O.W.I.

IVAIRŲ SKELBIMAI

Boston Edison Company sako... neperšildyk elektriki nės prosos. Tas gali sugadinti prosijamus drabužius, suskrudinimas nepataisomas ir beto, labai atsliepia į prosą.

Boston Edison Company

PARSIDUODA šešių familijų namas po 3 ir 4 kambarius. Visi įtaisymai, vanos, baltos sinkos. Parduosiu pigiai. Atsišaukite pas savininkę: Mrs. J. Jadvišius, 122 Sylvia St., Arlington, Mass. Tel: Arlington 4036-J.

REIKALAUJA lietuviškos moters, kuri galėtų pagelbėti namu ruošą dirbti, gyventi kartu su namiškiais dėl palaikymo šeimyniškos nuotaikos (campation) namuose. Trys suaugę žmonės. Tel. Rockland 493M2.

VARGONININKAS REIKALINGAS

Atsišaukite į "Darbininko" redakciją, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass., laišku.

Išnuodijame Blakias Tarakonus, Žiurkes

ir kitokius gyvūnus. Hanna Exterminating Co. Our Products For Sale Box 16, 165-A Warren St. Roxbury 19, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGELBININKĖ Lietuvių Graborius ir Balsamuotojas Turi Notaro Teises
254 W. Broadway SO. BOSTON, MASS. Tel. SOUTH Boston 2590 Sūnau gyvenamoji vieta — 838 Dorchester Ave. Tel. COLUMBIA 2537

CASPER FUNERAL HOME

187 Dorchester Street South Boston, Mass. Joseph W. Casper (KASPERAS) Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia Šermeimams Dykal Tel. SOU Boston 1437 SOU Boston 3960

ZALETSKAS FUNERAL HOME

564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS. D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuotojai Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia Šermeimams Dykal NOTARY PUBLIC Tel. SOU Boston 0815 SOU Boston 2609

Pirk Defense Bonds ir Stamps!

Suomija

Suomija — tūkstančio ežerų šalis. Tų ežerų Suomijoje iš tikrųjų daug — jų priskaitoma apie 35,000. Tai duoda pagrindo manyti Suomiją esant išdžiūvusiu (iš tikrųjų dar tik apdžiūvusiu!) Baltijos jūros dugnu, dar su tos jūros liekanomis — ežerais.

Suomija — kraštas nemažas, nes apima 388,451 kvadratinio kilometro plotą, kuriame gyvena, palyginti mažai, 3,800,000 žmonių. Tik po 10 žmonių 1 kvadratiniam kilometre. Suomijos sienos vakaruose — Botino įlanka ir Švedija, šiaurėje — Norvegija ir kraštėlis Šiaurės ledjūrio, rytuose — SSSR, o pietuose — suomių įlanka. Padėtis, kaip matyti, labai patogi laivininkystei.

Suomijos sostinė — Helsinkio miestas su 280,000 gyventojų. Miestas stovi prie suomių įlankos, todėl turi gerą uostą. Helsinkis labai gražus miestas, su daugybe gražių rūmų, todėl vadinamas „šiaurės gražuole“.

Gamta Suomijoje labai graži, sutraukianti daug turistų ir keliauninkų. Visur matai tik tyvuliuojančius ežerus ir ošiančius miškus. Gražiausia krašto vieta laikoma Puhaukarjū apylinkės.

Suomijos kraštas yra šiaurinis, todėl jame turėtų būti gana šalta, bet taip nėra: Suomijos klimatas mažai ką šaltesnis už Lietuvos. Mat, dėka Golfštromo įtakos, vakarų vėjai supučia į Suomiją daug drėgmenų. Ir dėl to Suomijos klimatas pasidaro ne šiaurinis, bet jūrinis. Vasaros ten esti vėsesnės, bet žiemos nešaltos.

Visas Suomijos podirvis — pilkas granitas. Jo ten yra ištisi kalnai. Vietomis jis apneštas žemėmis ir virtęs derlingais laukais, o vietomis ir visai plikas. Šitas granitas yra nemenukas krašto turtas, nes jo dideli gabalai tinka didelių rūmų statybai. Jis yra net

vežamas į kitus kraštus, kaip statybai medžiaga. Dirbamos žemės ir kultūringos dirvos tėra tik dešimta dalis. Užtat balų ir nenaudingos žemės visos ketvirtadalis. O jau miškų ošiančių tai apie du trečdaliu viso krašto ploto. Tas miškas tai ir yra visas krašto turtas. Suomijos podirvy yra šiek tiek ir metalų.

Suomijoje, kaip ir kituose šiaurės kraštuose, vėsarą pustrėčio mėnesio būva šviesios naktys, kad net skaityti galima. Tai „baltųjų naktų“ suomių turi dar vieną „baltą“ ir labai naudingą dalyką — „baltąsias anglis“. Mat, Suomijoje yra gana daug krioklių ir juos išnaudoja, pakinkydami į darbą. Prie tokių upių ar krioklių jie pastatė fabriku, elektros stočių, varomų vandens jėgą — „baltąja anglimi“.

Tokių vandens jėgų gamintojų Suomijoje yra apie 400. Tai yra didelis krašto turtas, nes vandens jėga — neišsemiamas šaltinis. Prie didžiausio Suomijoje krioklio Imatros jau yra pastatyta galinga hidroelektrinė stotis 108,000 arklio jėgų galingumo. Ši stotis apšviečia visą pietų Suomiją ir varo dar daug įvairių fabriku.

Suomijos gyventojai daugiausia suomių, protestantų tikybos. Tarp kitų tautybių žmonių Suomijoje, daugiausia švedų — dešimtoji dalis. Yra po truputį rusų, vokiečių, norvegų ir lapių.

Suomių yra tylaus, labai gero būdo žmonės. Vagių pas juos visai nėra, nes visi be galo sąžiningi. Ypačingai darbštūs yra suomių ūkininkai. Jie, besigrumdami su žiauria savo krašto gamta, kovodami dėl savo būvio, dėl geresnės ateities, užsigrūdino ir tapo darbštūs, atkaklūs, patvarūs. Juk suomių savo krašte rado begalinius plotus užžėlusius miškus,

UŽSISAKYKITE LIURDO STEBUKLŲ KNYGĄ

Dievui padedant ir kilnios širdies žmonėms remiant, „Darbininkas“ jau atspausdino vieną gražiausių ir įdomiausių Jo Ekscelencijos Vyskupo Petro Būčio, MIC. knygu — ŠVENČIAUSIOS PANOS MARIJOS APSIREIŠKIMAI LIURDE, kurioje mokslininkas Vyskupas P. Būčys labai gražiai aprašo Šv. P. Marijos apsirėškimus šv. Bernadetai ir įvykusius nuostabius stebuklus, Liurde. Knyga jau paduota į knygrišyklą aptaisyti. Jos kaina gerai kietais aparais ir auksinėmis raidėmis užrašū — \$3.50; popieriniais aparais \$3.00.

Ši knyga apie Liurdą lengva skaityti, daugeliu paveikslų pajvairinta. Naujai išleistoji knyga apie Liurdą bus be galo įdomi tikintiems, nes ji atskleis daug negirdėtų įvykių, ja įdomausis ir netikintieji, nes čia ras moksliską sprendimą klausimų, kuriais visi domisi.

Kalbėtojams ir veikėjams ši knyga gali duoti daug medžiagos kalboms, kiekvienam bus įdomus pasiskaitymas, ypač ligoniai, kurie laukia palengvinimo, ši knyga atneš jiems didelį džiaugsmą ir suraminimą.

Išpildykite čia pridėdamą kuponą ir užsakymus su pinigais, money orderiu ar čekiais siųskite: Darbininkas, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

„DARBININKO“ ADMINISTRACIJAI: —

Šiuomi siunčiu \$..... ir prašau prisiųsti Vyskupo P. Būčio knygą — „ŠVČ. P. MARIJOS APSIREIŠKIMAI LIURDE.

Vardas .....

Adresas .....

pelkes, ežerus ir akmenis. Girias, kur reikėjo, iškirto, pelkes nusausino, akmenis nurinko, uolas suskaldė ir tą nederlingą kraštą, jį pamilę, pavertė gražiausia šalimi.

Gyvena suomių daugiausia kaimuose: miestuose jų vos dvidešimta dalis. Verčiasi daugiausia žemės ūkiu, pieninkyste, žvejyba ir medžių pramonė.

Suomių ūkiai maži — nuo 3 iki 25 ha žemės. Bet suomių ūkininkai, apsiskaitę, kultūringi, taip gerai įdirba tą gabalėlį žemės, kad gauna daug naudos.

Kaip ir dauguma tautų, taip ir Suomijai, teko ilgai ir atkakliai kovoti su savo priešais, besikesinančiais prieš krašto laisvę. Tų priešų suomių turėjo du: švedus ir rusus. Iki didžiojo šiaurės karo pabaigos suomių kovojo su švedais. Gi švedams tą karą pralaimėjus, Suomija atiteko rusams, ir tada jie pradėjo antrą savo laisvės kovų periodą.

Kovą su švedais suomių pradėjo jau 1157 m., kai švedų karalius Erikas Šventasis paskelbė suomiams kryžiaus karą. Tas karas, užtrukęs gana ilgai — iki XIII amž. pabaigos, pasibaigė tuo, kad švedija užkariavo Suomiją. Užkariavę Suomiją, švedai pradėjo ten šeiminkauti, stengdamiesi visokiomis priemonėmis užspausti krašto laisvę. Bet suomių, laikydami savo krašto kalbą ir papročius, atkakliai gynėsi. O kai švedai užsimanė įvesti baudžiavą — suomių neiškentė ir sukilo. Švedai juos numalšino, bet suomių laimėjo — jie liko laisvi.

PASAKŲ VAIKYSTEI

Kur likai, skaisti vaikyste, Pasakų graži pilis? Ak, tos dienos bėga, klysta, Jos atgal nebesugrįš...

Neseniai džiaugsmu žydėjai, Ir svaigau iš laimės aš. O, dabar padykę vėjai Nežinau ką beatneš...

Ir šiandieną skausmui geliant Tavo pasakos menu: Apie ilgą laimės kelią, Karalaitę vandenų.

Taip norėdavau nors kartą Karalaitę pamatyti. — Uosiai ošdavo prie vartų Mėnesienų pilnaty.

Vakarais menkutėj grįčioj, Klausant pasakų žavių, Išsiverždavo netyčia Tyras džiaugsmas iš akių.

Ir tų pasakų motulės Aš klausydavau ilgai, — Užburtoj pilį kur guli Devynkalviai slobinai.

Bet... išnyko, lyg mirazas, Taip gražių dienų žvaigždė. Vėl norėčiau būti mažas, Vėliai pasakom tikėt.

Dar sugrįžk, sugrįžk vaikyste, Nors giliam svajų sapne! — Kas praėjo — nebegrįžta. — Nebegrįži, tu, jau ne... S. K.

lo. Švedai juos numalšino, bet suomių laimėjo — jie liko laisvi.

1809 metais švedai pralaimėjo didįjį šiaurės karą ir iš Suomijos turėjo pasitraukti. Į jų vietą užėjo rusai. Bet suomių, gerai užsigrūdinę kovoje su švedais, iš karto juos atrėmė, nes caras iš karto jiems turėjo suteikti autonomiją: leido laikyti savo seimą, valdžią, įstatymus. Toliau rusai suomiams uždraudė, kaip ir mums,

spaudą, pastatė savo gubernatorių ir pradėjo imti suomių savo kariuomenėn. Bet visos rusų pastangos pavergti laisvą suomį, sudužo į jo geležinį atkaklumą. Kilusį Rusijoje 1905 m. revoliucija, privertė carą nusileisti ir autonomiją dar praplėsti. Atsigavęs caras dar mėgino galutinai užgniaužti Suomijos laisvę, bet revoliucija jį patį nuvertė, o Suomija buvo pripažinta nepriklausoma valstybe.

Tokių būdu visos priešų pastangos pavergti laisvą suomį nuėjo niekais. Suomio troškimas būti laisvam pagaliau paėmė viršų ir Suomija liko laisva ir nepriklausoma.

Nors suomių literatūra yra senesnė už mūsų, tačiau ji priskiriama prie jaunųjų literatūrų.

Suomių, kaip ir lietuvių, turi savo tautosaką. Ta jų tautosaka tai didelis liaudies dainų rinkinys, kuriame apdainuojamas suomių pasakų milžinas Kalevala. Dėl to ir tas rinkinys vadinamas „Kalevala“. Toje „Kalevaloje“ atvaizduota visi suomių papročiai, jų būdas ir senovės gyvenimas. „Kalevalą“ surinko ir išleido (1835 m. ir II-ją laidą 1849 m.). Elias Lonrotas. Kalevalą turime ir lietuviškai, kan. Sabaliausko išversta.

Pirmoji suomiška knyga pasirodė 1542 m. Tai buvo Turku miesto vyskupo M. Agricolo išleista abėcėlė. Vėliau jis leido šv. Raštą ir daugiau tikybinio turinio knygų. Po jo tikybinio turinio knygas leido ir kiti. Šie pirmieji suomiški raštai buvo netobuli, pasidavę švedų kalbos įtakai.

1640 m. įsteigus Turku universitetą, to universiteto profesoriai pradėjo leisti knygas apie Suomiją švediška. Išleidžiamas suomių žodynas, suomių krašto istorija. Tai buvo suomių literatūros užuomazga.

1820 m. jau pasirodė ir pirmas suomiškas laikraštis „Turun Vuhhosanommat“ („Savaitinės Turku žinios“).

Kadangi suomių kalba buvo susikaldžiusi į daug tarmių, tai kilo ginčų dėl rašomosios kalbos. Tą reikalą išsprendė pasirodžiusi „Kalevala“ (1835 m.). Po „Kalevalos“ pasirodymo atsiranda jau daugiau rašytojų. J. L. Runenbergas — suomių himno autorius. Z. Topeliusas — lyrikas ir kt.

Kartu su literatūra Suomijoje kilo ir mokslas. Atsirado moksliskų veikalų. Išėjo I. Kaskinen „Suomių tautos istorija“ ir kt.

Šalia šitų mokslininkų — literatūrų ėmė rasti ir pirmieji dailiosios literatūros kūrėjai, kaip A. Kivi (1834 — 1872), kuris parašė romaną „Seitsemän veljestä“ — („Septyni broliai“). Jau 1872 m. A. Kivio veikalai („Kullervo“ ir „Kaimo kurpiai“) ir M. Cauth'o kūriniai sukūrė suomių teatrą.

Nuo čia jau prasidėjo suomių literatūros klestėjimas. Iškyla suomių literatūrinės kalbos kūrėjas Juhani Aho (1831—1921), neoromantikas V. Kilpi.

Iš dabartinių suomių rašytojų yra F. E. Silanpaa, Maila Talvio, kurios pora veikalų yra versta į lietuvių kalbą; Unto Seppanen, Johanas Linnankoskis (Pabėgėlių, Dainos apie raudoną gėlę autorius) ir kiti.

Žinomi poetai Eino Leino, Uno Kailas, religinis lyrikas L. Pohjanpaa, sukūrę labai gražių eilėraščių.

Čia reikia dar paminėti ir suomių liaudies rašytojais, kurie dirba irgi didelių suomių kultūros darbų. Jie dažniausiai aprašinėja liaudies gyvenimą. Tai Paivarintas, kuris pradėjo rašyti jau gerokai pagyvenęs, Kaupis Hekkis — liaudies gyvenimo vaizduotojas, liaudies dramaturgas Lauris Haarlas ir daug kitų.

Dabartinė suomių literatūra yra gana plati ir atsi-

Tennessee Pyčių Kaina Sureguliuota

Tennessee, o taip pat dešimtyje kitų Rytinių ir Pietinių Valstybių pyčiai gali būti pardavinėjami aukštesne kaina, kuri nustatyta liepos 10 dieną kompensavimui sumažėjusių derlių dėl nepalankių oro sąlygų, kaip praneša Kainų Reguliavimo Įstatyga.

Pagal šitą parėdymą, kuris įsigaliojo nuo 1944 m. rugpjūčio 4 dienos, aukščiausia kaina už bušelį pyčių f. o. b. išsiuntimo vietoje buvo 4 doleriai iki rugpjūčio 15 dienos, o nuo rugpjūčio 16 iki sezono galo — 3.66 doleriai už bušelį. Aukščiausia anksčiau nustatytoji Tennessee pyčiams kaina buvo 3.66 doleriai visam sezonui.

O. W. I.

stojusi kitų tautų literatūrų tarpe.

Mokslas Suomijoje stovi gana aukštai. Šiuo metu beraščių Suomijoje beveik nėra. Pradžios mokslas privalomas. Dėl to yra daug pradžios mokyklų, kuriose moko žmonės, baigę universitetą. Tose pačiose pradžios mokyklose, vakarais bei šventadieniais būna liaudies universitetai. Šių Suomijoje irgi labai daug. Apskritai Suomijoje liaudies švietimu daug rūpinasi. Liaudžiai šviesti yra daug specialių draugijų.

Be paminėtųjų yra dar aukštesnių mokyklų — gimnazijų, daug amatų mokyklų ir aukštųjų mokyklų, iš kurių pažymėtini trys universitetai. Pirmas universitetas Suomijoje, įsteigtas 1640 m. Petro Brahes, Turku mieste, kiti du įsteigti 1917 m. ir 1920 metais.

Kaip matyti, Suomija yra viena iš kultūringiausių Europos tautų.

Užsiliepsnojus antram pasauliniam karui, Suomija kaip ir kitos Europos tautos pakliuvo į eilę tautų, kurios kovoja žūtibūtinę kovą dėl savo laisvės, dėl nepriklausomybės... „A. S.“

Kun. P. M. Juro Nauja Maldaknygė

Ką tik gavome iš knygriškylos kun. Pr. M. Juro naują maldaknygę RYMBES ŠALTINIS. Knyga turi 544 puslapius, gražiais odos aparais, auksuotais kraštais, traukiančios išvaizdos. Kaina \$2.75.

Užsakymus siųskite su money orderiu ar čekiu: „Darbininkas“, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

NEW BRITAIN, CONN.

Kardok

TAVERN

HARTFORD AVE., IR NORTH ST.

Geriausi alūs dideliais stiklais.

Patarnavimas malonus ir mandagus.

Visus nuoširdžiai kviečia

ANTANAS KARDOKAS, savininkas.

LT. JANE ARMY NURSE WRITES HOME

Dear Mom, On my way again and this time I'm convinced it won't be long before our boys have the pups on their noses. One identically the brown assigned to a fine unit headed by Mr. ... He is a wonderful ...

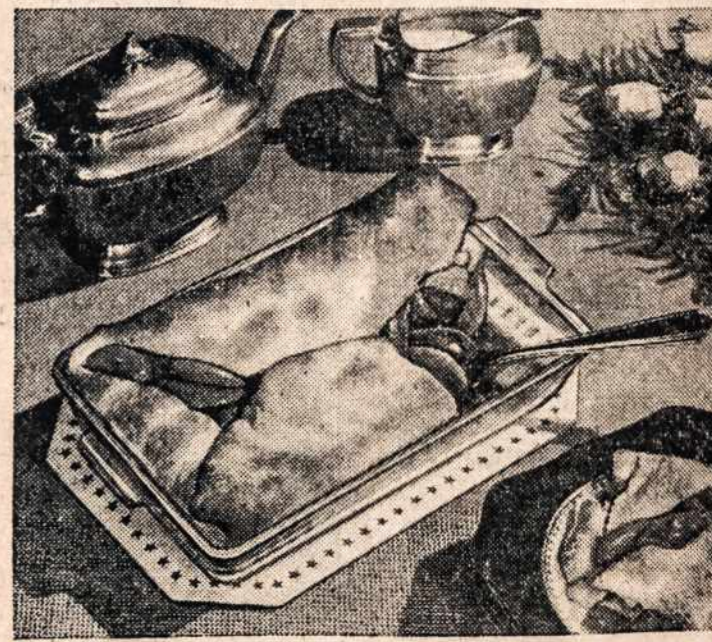
... and with the fine medicines and equipment you folks are sending us, we will feel quite at home. Keep ...

Turning in the used fats, Mom, we need every drop as ever Jane

It's Peach Snuggle

Peaches 'n' Cream! Sounds grand and this delicious, fruity dessert is grand! Tuck fresh, fragrant sliced peaches into a blanket of extra rich biscuit dough, and sprinkle fruit with brown sugar for real flavor-goodness. Bake to a lovely, golden brown and serve hot with cream or top milk. It's scrumptious!

Peach Snuggle is easy to make—quick, too. It's a filling dessert, just right for light summer meals. Here's a recipe to clip for keeps—use to make "Snuggles" with apples, cherries, blackberries, raspberries—all fruits in season.

Make the most of our plentiful peaches this year! Serve this luscious dessert often, made with fresh peaches or your own home-canned ones.

Peach Snuggle

Dry Ingredients	Liquid Ingredients
2 cups sifted flour	1/2 cup milk
3 teaspoons baking powder	1 quart fresh pared and sliced peaches
1 teaspoon salt	3/4 to 1 cup brown sugar
1 tablespoon sugar	
1/2 cup Spry	

Sift flour with baking powder, salt and sugar. Cut in Spry fine. Add milk, mixing to a soft dough. Roll dough into a rectangle about 12 x 15 x 1/4 inches. Place dough in an oblong Spry-coated pan about 6 x 10 inches. Place the fruit in the center of the dough and sprinkle brown sugar over the fruit. Fold sides of dough over fruit with edges slightly overlapping. Fold over each end of dough and prick entire surface with fork. Brush with milk and sprinkle with sugar. Bake in hot oven (425°F.) 30 minutes. Serve with fruit juice or cream. Other fruits or berries can be used instead of peaches.